

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.
Rokopis se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Naš narod pred septembrom 1908

Ogromne množice na nedeljskih ptuj-
skih svečanostih, množice, kakršnih Ptuj
še ni videl nikdar, so dokaz, da je v na-
šem ljudstvu še živ spomin na žalostne
razmere, iz katerih so se porodili ptuj-
ski dogodki pred 25 leti. Mogočna ude-
ležba obenem pričča, da se ljudstvo za-
veda silne razlike med ono dobo in da-
našnjo in da je srečno in ponosno za-
radi tega preokreta, ki je ravno v Ptuj
še prav posebno viden. Pod zaščito av-
strijskih oblasti, ki so poslovale v c. kr.
imenu habsburškega cesarja, so septem-
bra 1908 v Ptuj nemškutarji tolovaj-
sko pobijali Slovence, ki niso zagrešili
drugega, kakor da so hoteli očuvati svoj
slovenski jezik. Četrto stoletja kasneje se
je spominska svečanost vršila pod po-
kroviteljstvom in v navzočnosti vodil-
nih predstavnikov države in vladar sam
je ptujski sokolski mladini poklonil dra-
gocen prapor v spomin in bodrilo. Pred
25 leti smo živeli v tujini, danes živimo
v lastni, narodni državi.

Nekdaj tako ponižani in razžaljeni
ptujski Slovenci so v nedeljo dobili za-
doščenje, da si sepega ne bi mogli mi-
sliti. In Ptuj sam, ki je v grozni zablodi,
ves zastrupljen po tujstvu, pred 25
letih opljuval sebe in vso slovensko do-
movino, je dal v nedeljo zadoščenje se-
bi in domovini. Zato so bile nedeljske
svečanosti tako mogočne in so tako glo-
boko segle v srca in duše tisočim in ti-
sočim, ki so se zbrali na njih. Na novo
so pri starejših okrepile zavest, kako
smo srečni, da smo svobodni, mladine
pa so pokazale trpljenje in ponižanje,
ki sta bila delež prednikov, in jo še bolj
vzpodbudile k delu za okrepitev narod-
ne države.

Tudi v prihodnjih dneh, ko se bomo
ob četrtoletnici spominjali še silnejših
dogodkov, ki so v septembru 1908 sledili
ptujskim in dosegli višek v ljubljanskih
smrtonosnih streljih, moramo vedno in
vedno zlasti mladino opozarjati, kako je
bilo takrat. V teku tega četrtoletja je
vstalo v našem narodu novo pokolenje,
ki jemlje našo narodno svobodo kot re-
zultat prirodnega razvoja in se morda
niti ne spomni silnih borb, trpljenja in
muk starejše generacije. Tej mladini, ki
so ji dejane »podrobno narodno delo«
deloma le prazen zvok, je treba podati
vsaj površno sliko našega narodnega
polažaja izpred osvobodjenja.

Bivša Kranjka je bila tudi po av-
strijskem uradnem štetju po 94 % slo-
venska in bi zato po vsem pričakovanju
vsaj v tej kronovini morali Slovenci bi-
ti gospodarji svoje zemlje. Toda kako
je bilo? Srednje šole, gimnazije in re-
alke so bile na vsem Kranjskem zavodi
z nemškim učnim jezikom. Tako zvane
slovenske gimnazije so bile slovenske le
po učencih in deloma po profesorjih,
njih višji razredi pa se glede učnega je-
zika v ničemer niso razlikovali od nem-
ških gimnazij. Nad slovenskim poukom
je paševal nemški nadzornik in nemški
predsednik deželnega šolskega sveta.
Kaj v današnji osemsoletci o mukah ne-
kdanjega tretješolca, ki je moral — še
popolnoma nevedeč nemščini — začeti
pouk v grščini z nemškim učnim jezi-
kom, ali o mukah petošolca, ki se je je
nedostatnim znanjem nemščine moral
naenkrat učiti vseh predmetov — celo
verouka — v tujem jeziku?

V državni upravi pa je bila slika v
pretežno slovenski deželi takale: Dežel-
ni predsednik Nemeč, njegov vratar Slo-
venec, predsednik sodišča Nemeč, nje-
gov uradni sluga Slovenec, ravnatelj
finančne direkcije Nemeč vratar pri
ravnateljstvu Slovenec... Kaj bi na-
števati: kamor se je človek ozrl,
povedel je na vplivnem, odločilnem in
dobro plačanem mestu sedel tujec, le
podrejena, manj važna meša so bila
dostopna našim ljudem.

Kaj v današnja mladina o trpljenju
tisočev naših ljudi, ki se niso hoteli od-
povedati svoji narodnosti za napredo-
vanje v službi in so morali prenašati vsa
zapotavljanja in sramotivne oholih tu-
jih gospodarjev na lastnih tleh? Koli-
ko tragike in tihega junaštva obsegajo
usode posameznih uradnikov, ki jim je
hodila večno v napoto slovenska beseda,
izgovorjena na hodniku vladne ali
sodne palače ter vseh drugih državnih
uradov!

Ako je bilo že zasebno življenje tako
težko, je bilo naše politično udejstvova-
nje do smešnosti zoženo. Naši cilji, ki
jim je veljal najdragocenejši napot
naših najboljših sil, so se osredotočali na
ohranitev kakega sistemiziranega urad-
niškega mesta, na izbojevanje kake
osnovne šole in, če je šlo prav visoko,
za doseglo polslovenske nižje gimnazije
v Celju. Drugim narodom je bilo vse to
privrženo samo po sebi, mi pa smo morali
vložiti vso svojo energijo za take
osnovne pravice, ki so, gledane z da-
našnjega vidika, gorostasne malenkosti.
O nas so odločevali tujci brez nas in
proti nam, mi smo smeli samo potrpe-
ljivo prenašati njihove udarce, bogato
plačevati njihove eksponente in gledati,

POLJSKO-JUGOSLOVENSKO BRATSTVO

Konferenca poljskih in jugoslovenskih parlamentarcev o praktičnem sodelovanju — Vzhodni pakt naj postane osnova slovanske politike

Beograd, 11. septembra. p. Včeraj je
prispela v Beograd, kakor je obširneje po-
ročalo že ponedeljsko »Jutro«, večja skup-
na poljskih parlamentarcev. V Beogradu
jim je bil prirejen svečan sprejem v duhu
bratstvih simpatij, ki vežejo jugoslovenski
in poljski narod. Današnji dan je bil po-
svetecen v glavnem skupnem posvetu polj-
skih in jugoslovenskih parlamentarcev,
kako naj bi se čim bolj organiziralo praktič-
no sodelovanje med obema narodoma in
državama ter ga razširilo s političnega tu-
di na kulturno in gospodarsko polje.
V to svrhu se je vršila danes dopoldne
v prostorih senata skupna konferenca na-
ših in poljskih parlamentarcev, ki so se je
udeležili najodličnejši predstavniki z obeh
strani. Konferenci je predsedoval pred-
nik jugoslovensko-poljske parlamentarne
unije, minister g. dr. Grga Andjelino-
vič, ki je poudarjal istovetnost poljske in
jugoslovenske zgodovine ter borbe za sam-
oobrambo in osamosvojitve. Toda tudi
realna sedanost zahteva od obeh slovans-
kih narodov čim tesnejše sodelovanje na
vseh poljih javnega življenja. Ta konferen-
ca naj služi temu cilju in naj rodi konkret-
ne predloge za praktično sodelovanje.

V imenu Poljakov je nato spregovoril v
poljskem jeziku podpredsednik Sejma Va-
clav Makowski, bivši poljski minister
pravde. Zahvaljujoč se za bratski sprejem
v jugoslovenski prestolnici je naglasil, da
je ideja sodelovanja med Poljsko in Jugo-
slavijo nalezela na Poljskem na silen od-
mev, a kakor se je mogel sam prepričati,
tudi v Jugoslaviji na vse simpatije. Inter-
si skupnega napredka sami zahtevajo, da
čim bolj strnemo svoje vrste in skupno
gradimo svojo bodočnost. K temu nas sili
tudi veliko število aktualnih problemov
mednarodne politike, v kateri se ne smemo
zanašati na nikogar drugega, kakor na sa-
meva sebe. Govornik je nato obširno raz-
pravljao o skupnih problemih Baltskega in
Jadranskega morja. Prehajajoč na notranje
prilike na Poljskem, je naglasil važnost
izenačenja zakonodaje. Poljska ima sedaj
že enoten državljanski in kazenski zakon-
ik, pripravila pa se velika ustavna re-
forma, ki bo še bolj poudarjala enotne tež-
nje poljskega naroda.

Narodni poslanec in bivši minister g. dr.
Velizar Janković je v svojem govoru
očrtal skupno akcijo Jugoslavije odno-
sno

Male antante in Poljske v zunanji politiki.
Skupna linija v zunanji politiki je prišla
zlasti do izraza pri sklenitvi vzhodnega
pakta, ki daje zlasti slovanskim narodom
velike nade na srečnejšo bodočnost. Ta
pakt ni samo odgovor na pakt štirih vele-
sil, ki ga je skovala Italija, marveč daje
tudi garancijo, da bomo v obrambi svojih
življenjskih interesov šli vedno ramo ob
rami. Zato se nam tudi ni več treba bati
one struje v mednarodni politiki, ki stremi
po reviziji mirovnih pogojev. G. dr. Janko-
vič je nato govoril o praktičnem sodelova-
nju med Jugoslavijo in Poljsko ter postavil
celo vrsto konkretnih predlogov, ki gredo
za tem, da bi se zlasti potom šolstva, Sok-
olstva, medsebojne zamenjave dijakov
ter z različnimi drugimi sredstvi kar najbolj
poglabili medsebojni stiki.

Podpredsednik poljskega senata Anton
Bogucki je podal pregled dela poljskega
parlamentarizma, ki se je zlasti poka-
zalo pri ustvarjanju nove sodobne zakonod-
aje in ki bo prišlo še do prav posebnega
izraza pri ustavnih reformi, ki je na dnevn-
nem redu. Ta reforma naj bo močan izraz
poljskega duha, naj združi oblast države

avtoriteto predsednika republike in po-
stane izraz vseh težej poljskega naroda.
Poljski parlamentarci iskreno pozdravljajo
parlamentarno sodelovanje med Poljsko in
Jugoslavijo in ne dvomijo, da bo rodilo
obilno koristnih sadov za oba naroda in
obe državi.

Po kratki debati, v kateri so bili stavljeni
predlogi soglasno sprejeti, je predsednik
minister g. dr. Grga Andjelinovič zaključil
konferenco s kratkim govorom in v vzkli-
kom Poljski in Jugoslaviji.

Po konferenci so se poljski parlamentar-
ci odpeljali na Avalo, kjer so položili kra-
sna venca na grob Neznanelega junaka.
Opoldne je bil njim na čast prirejen ban-
ket pri »Srpskem kralju«, nakar so si ogled-
ali higiensko razstavo. Popoldne ob 4. je
priredil zunanji minister g. Jevtić čajanko,
nato pa se je vršil sprejem na poljskem
poslaništvu. Zvečer bo na čast poljskim
gostom svečana predstava v Narodnem
gledališču. Pri tej priliki bo izročeno di-
rektorju beograjske opere Bošku Hristi-
ću visoko odlikovanje, s katerim ga je
odlikoval predsednik poljske republike.
Opolnoči odpotujejo poljski parlamentar-
ci v Južno Srbijo, kjer bodo posetili vse zna-
menite kraje, nakar bodo odpotovali v Dal-
macijo in od tam preko Zagreba v Ljublja-
no.

Split, 11. septembra. AA. Tu se je usta-
novil poseben odbor, ki pripravlja sprejem
poljskim parlamentarcem. V odboru so za-
sloniki banke uprave, občine in raznih
kulturnih in patriotskih društev. Poljski
gostje se pripeljejo 17. t. m. zjutraj in ota-
nejo v Splitu dva dni.

Dollfussov program: Katoliška država s fašističnim ustrojem

Dunaj, 11. septembra. g. Na konjskem
dirkališču je imel danes zvezni kancelar dr.
Dollfuss v navzočnosti 50.000 ljudi svoj
veliko napetostjo pričakovani programatični
govor. Govor je v glavnem potrdil, da so
vse govornice neresnične, češ, da je prišlo do
naeprovele med krščanskimi socialci in
Heimwehrom. Po zgodovinskem pregledu o
dogodkih zadnjih let je izjavil dr. Dollfuss,
je treba vso odgovornost za gospodarske te-
žave zvaliti na liberalno in marksistično
svetovno naziranje. Prav tako se je tudi pa-
lament pogubil na predledah svoje lastne
demagogije. V boju proti marksizmu, je na-
daljeval dr. Dollfuss, nam je škodil narodni
socializem za hrbet. Zato je bila vlada pri-
siljena voditi boj na dveh frontah in zaradi
tega v zadnjih mesecih sploh ni imela niti
trenutka miru. Delovati je morala na to, da
je odstranila vse, kar je bilo kakorkoli ne-
varno. Ta njena akcija ji je večinoma tudi
uspela. Zvezni kancelar je v nadaljnjem

poudarjal, da vlada nikdar ne bo dopustila
inflacije, ki je golufija naroda. Avstrijska
valuta je stabilizirana, primanjkljaj v trgo-
vinski bilanci se je s pomočjo spretnih ro-
govd znižal za 40 odstotkov in celo število
brezposelnih se je brez velike reklame od
februaria tega leta zmanjšalo za 111.000.
Glede nameravane nove organizacije av-
strijskega Heimatechutza, je izjavil dr. Doll-
fuss, da avstrijska politika ni usmerjena zo-
per človeka, temveč hoče le mir in red ter
zaščito za vse. Čas liberalnega mišljenja in
marksističnih nazorov je minil. Parlament,
kakor smo ga videli še pred kratkim, se ne
sme več povrniti. Hočemo avstrijsko katoli-
ško državo na stanovskih temeljih in pod
močnim avtoritativnim vodstvom. Govor dr.
Dollfussa so sprejeli množice z burnim obo-
bravanjem in ko je govoril o nemščini in
nemškem poslanstvu Avstrije, so se sem in
tja slišali tudi medklici: Doli s Hitlerjem!

Nemški pogoji za sporazum z Avstrijo

Preklic vseh ukrepov proti narodnim socialistom in odstop Dollfussove vlade

Berlin, 11. septembra. AA. Ker so se raz-
širili glasovi, da namerava avstrijski kan-
celar Dollfuss odnehati v svoji politiki in
da se bo skušal približati Nemčiji, je imel
znani propagandisti Habicht v monakovskem
radiju nov govor, v katerem je poudaril,
da je edina politika, ki je danes možna na-
sproti Dollfussu, stremenje po strmoglav-
ljenju njegove vlade.

Nato je našel naslednje zahteve, ki jih
mora Nemčija postaviti Dollfussu: Obno-
vitev političnih pravic avstrijske nacional-
no-socialistične stranke, ukinitve vseh od-
redb proti nacionalnim socialistom, udelež-
ba vseh strank v prehodni vladi v razmer-
ju njihovih sil, razpis novih volitev in se-
stava nove vlade v skladu z izidom vol-
tev.

Na koncu je Habicht dejal, da mora biti
končni smoter združitve Avstrije z Nem-
čijo, vendar hoče Nemčija ta smoter do-
seči z miroljubnimi sredstvi.

Dunaj, 11. septembra. AA. »Die Stundes-
odgovarja na Habichtov govor v monakov-
skem radiju, da bo Avstrija te pogoje spre-
jela tisti dan, ko bodo nemški katoličani
dobili nazaj popolno svobodo in ko bo Hit-
ler spet začel spoštovati pakt s Hugenber-
gom, to je, ko bo vrnil sindikatoma zaple-
njeno imetje, in ko bodo opuščena koncen-
tracijska taborišča. Mogoče, zaključuje
list, bo Habicht v svojem prihodnjem ra-
dijskem govoru kaj povedal, kako bi se na
tej podlagi dal skleniti sporazum.

In kaj pravi Starhemberg

Budimpešta, 11. septembra. »Az Est«
je objavil tudi izjavo vodje avstrijske
Heimwehr kneza Starhemberga o njego-
vem bivanju v Rimu, ki jo je dal zastopni-
kom avstrijskega tiska in ki doslej iz ne-
znanih razlogov še ni bila objavljena v av-
strijskih listih. Starhemberg pravi, da ko-
raka Heimwehr skupno z Dollfussovo vla-
do, dokler bo dr. Dollfuss hodil po fašisti-
čni poti. Dr. Dollfuss zastopa sedaj v svoji
politiki to smer in zato jo tudi Heimwehr
podpira. Če pa se bo položaj izpremenil,
računa Heimwehr ne samo na podporo Ita-
lije, temveč tudi Anglije in Francije. Po
njegovih izjavah so na francoski in angle-
ški strani mnenja, da bi Starhembergova
fašistična politika mogla konsolidirati drž-
avo in da bi bila sposobna zadržati nardo-
no-socialistično propagando.

Nov obmejni incident

Dunaj, 11. septembra. AA. Na bavarsko-
avstrijski meji blizu Halleina sta dva nem-
ška nacionalna socialistična vrgla bomba in
streljala proti koči, kjer je nastanena av-
strijska obmejna straža. Nato sta zbežala na
bavarska tla. Na srečo nista nikogar zadela
in je škoda samo materialnega značaja.

Krizišpanske vlade

Madrid, 11. septembra. AA. Lerroux je
sestavil definitivno listo članov nove vla-
de in jo izročil predsedniku republike.

rodni priras ek nemških kmečkih kra-
jev relativno dvakrat večji, nego pri-
rodni prirastek nemških kmečkih kra-
jev Štajerske. Bil je tudi absolutno več-
ji, čeprav so imeli nemški kraji dva-
krat več prebivalcev.
Naš prirastek so na debelo goltali
mali nemškutarški kraji na Koroškem in
Štajerskem. Mesta so bila tu in tam v
nemška, enako tudi trške občine z ra-
limi izjemami na Štajerskem. Nemšku-
tarstvo je že posegalo po kmečkih ob-
činah. Bilni smo izumirajoč narod, čegar
edina naloga je bila, da je s svojim pri-
rastkom množil janičarske vrste Neme-
cev in Italijanov.
Visokoolška in srednješolska mladina
one dobe se je dobro zavedala tega obup-
nega stanja. Lotila se je podrobne-
ga dela za narod in v par letih statistično
razprala vso grozovitost naše narodne
rane. Z navdušenjem in zanosom, ki vse-

Hitler bi rad „odrešil“ vso Srednjo Evropo

Papenov govor o „zgodovinski misiji“ hitlerjevcev, ki naj rešijo Srednjo Evropo pred „balkanizacijo“

Berlin, 11. septembra. s. V nedeljo se je
vršila v stadionu v Grünwaldu svečanost
nemških šol za nemštvo v inozemstvu, kate-
re se je udeležilo okoli 30.000 učencev in
90.000 gledalcev. Med številnimi slavnostni-
mi govorniki je nastopil tudi podkancelar
Papen, ki je govoril o balkanizaciji (sic!)
Srednje Evrope, ki jo prinesel pariške
pogodbe kot produkt liberalnega 19. stolo-
tja, ki ga hočejo sedaj premagati narodni
socialisti. Nemčija hoče namesto avtoritativ-
nega državnega vodstva ustvariti novo Sred-
njo Evropo in tej zgodovinski misiji se Nem-
čija ne bo nikoli odrekla. V zvezi s tem je
podkancelar omenjal spominski dan za vse
Nemce, in sicer osvoboditev Dunaja od Tur-
kov pred 250 leti, kjer so se za nemško ce-
sarstvo mesto skupno borili katoliški in pr-
otestantski Nemci. Naglašal je, da bi bilo
prijetno primerjati takratne in današnje če-
se in ugotoviti, kdo se še danes bori na
strani tistih, ki smatrajo, da je treba kato-
liško kulturo zapada ohraniti pred boljšev-
viškim navalom z vzhoda. V bistvu se v tej
grupaciji sil za ohranitev zapada ni ničesar
spremenilo. Podkancelar Papen je zaklju-
čil z besedami: Nemcem je bilo to pot žal
nemogoče, da bi bili navzoči pri elavnosti
na Dunaju, kakor so prvotno nameravali.
Vsi zelo občalujemo, vendar pa hočemo po-
vedati bratom ob Dunavu, da smo v srca z
njimi.

Besede brez dejanj

Berlin, 11. septembra. AA. Propagančni
minister Göbbels je imel na berlinskem

Gömbös proti uniji z Avstrijo

Madžarska odklanja pretesne zveze z Avstrijo iz gospodarskih in političnih ozir

Budimpešta, 11. septembra. d. Na ban-
ketu po zborovanju narodne unitaristične
stranke v Berettyu - Ujfaluju je imel Gömbös
senzacionalen govor, v katerem je od-
ločno odklonil državno-pravno zvezo med
Avstrijo in Madžarsko. Med drugim je iz-
javil:
Narod ni po revolucijah spoznal poslan-
stva, ki ga imajo samostojni narodi. Se dan-
es so ljudje, ki mislijo, da bi bilo bolje,
če bi se vrnili v okvir, v katerem se naber
Madžar ni čutil zadovoljnega. Gojim naj-
večje simpatije za Avstrijo, s katero ima
Madžarska skupne politične in gospodars-
ke interese, nikdar pa mi ni prišlo na mi-
sel, da bi prijateljstvo obeh držav ojačal še
z državno-pravnimi zvezami. Tako z gospo-
darskega kakor političnega stališča je po-

stadionu govor, v katerem je med drugim
izjavil:
Ni mo prišli zato, da bi prinesli na svet
nov kaos. Ne maramo vojne, hočemo mir,
toda pravičen mir, ki nam bo dal vsakdar
njega kruha.

Göbbels je nato občaloval, da svet poče
zaupati hitlerjevstvu, ki mu očita revanšne
ideje. Pred vsem svetom izjavljamo, je za-
ključil Göbbels, da hočemo samo eno: de-
lati v miru. Poznamo samo eno vojno, vojno
proti nezaposlenosti.

Nemški konkordat ratificiran

Berlin, 11. septembra. s. V zastopstvu
nemškega poslanika pri Vatikanu je odšel
včeraj h kardinalu državnemu tajniku Pa-
celliju v Vatikan nemški odpravnik poslov,
e katerim je kardinal v običajni svečani obli-
ki izmenjal ratifikacijske listine o konkord-
datu, ki je bil sklenjen med Nemčijo in Va-
tikanom. S tem je konkordat, ki je bil pod-
pisan dne 20. julija, stopil po določbi svete-
ga 34. člena takoj v veljavo.

Berlin, 11. septembra. AA. Wolffov urad
priobčuje komunikacijo ratifikaciji konkord-
data s Sveto stolico, ki je pred ratifikacijo
opozorila nemško vlado še na nekateri
točke glede tolmačenja konkordata in nje-
govega provizornega izvajanja. Urad doda-
ja, da je nemška vlada sporočila, da je
Vatikan pripravil razpravljati o vseh še
nezahvaljen vprašanjih, da se doseže sporazum
v duhu in vsebini konkordata.

trebna mnogo večja koncepcija, ki ne iz-
ključuje sodelovanja z Avstrijo. Dokazal
sem že, da stremim po čim tesnejšem zbliz-
žanju z njo, niti Avstrija niti Madžarska
pa ne moreta stremeti po osnovanju take
zveze, ki bi onemogočila nadaljnje uredni-
čenje večje koncepcije. Avstrija tudi ne
more prevzeti celotnega poljedelskega pre-
sežka Madžarske. Če bi se hoteli vezati,
bi morali tudi upoštevati notranje gospo-
darske razmere v Avstriji, kar bi pri naš
onemogočilo oridobitev drugih trgov. Naš
interes je, da pridobimo vse evropski trg
in v gotovih okoliščinah tudi trge Ma.e
antante. V Avstriji še ni nihče poudaril
misli personalne unije, iz česar je treba iz-
vajati nauk, da se ne smemo preveč ponu-
jati. Prav tako je nepodna politična kon-
cepcija, ki bi mogla n. pr. dovesti madžars-
ski narod v podunavsko konfederacijo. To
bi pomenilo vzpostavitev trajnosti sedanje-
ga stanja, česar pač noben Madžar ne mo-
re želei. Mi stremimo po prijateljstvu s so-
sednimi državami in si želimo uvrstitve v
gospodarsko koncepcijo, nikakor pa neče-
mo prevzeti obveznosti, ki bi Madžarsko
zopet degradirale v drugo vrsto.

Madžarske grožnje Rusiji

London, 11. septembra. f. Iz Harbina po-
ročajo, da je madžarska vlada izročila na
mošnemu ruskemu generalnemu konzulu
protestno noto, v kateri zahteva, naj ruske
oblasti vrnejo vse belozardiste, ki so jih od-
vedli z madžarskega ozemlja agenti GPU.
Nota naglašala, da tako postopanje GPU jasno
dokazuje, da Rusija ni prijateljsko razpolo-
žena proti madžarski vladi. Na koncu pra-
vi, da so minuli tisti izmenjavanja not in da
bo madžarska vlada prisiljena podvzeti
stroge ukrepe.

S prvega slovanskega pravniškega kongresa

Plenarni zbor slovanske pravniške mladine — Slavnostna promocija 5 zaslužnih slovanskih pravnikov — Pravniki poslušajo govornika iz Krakova po radiju

Bratislava, 8. septembra. Slovaška Bratislava ob Dunavu je že par dni polna slovanskih pravnikov, ki so se zbrali k prvemu kongresu pravnikov vseh slovanskih držav. Ob lepem solnčnem vremenu plapolajo s hiš českoslovaške in ostale slovanske zastave. Prišli so v posebno velikem številu Poljaki. Zastopani pa so tudi Bolgari. Jugoslovenska delegacija je zelo močna. Slovencev je okoli 20.

Organizacija kongresa, ki jo vodi generalni tajnik, odvetnik dr. Bačenka, je izvrstna. Že večeraj so pričeli zborovati mladi pravniki, ki tvorijo pod vodstvom društva čl. slušateljev prava »Pravniki« v Bratislavi poseben oddelek kongresa.

Danes se je vršil v avli univerze Komenškega plenarni zbor pravniške slovanske mladine, ki ga je otvoril predsednik dr. Knapke. Spregovoril so razni delegati, med katerimi je vzbudil veliko pozornost govor prof. Bobčeva iz Sofije. Prof. dr. Hilariovic je predaval o razmerju znanstvenega dela v seminarjih napram znanstvenemu udejstvanju v dijaških družinah.

Po tem predavanju so odšli mladi pravniki k slavnostnemu odprtju spominske plošče slovanskemu buditelju in pisatelju Svetozarju Hurbanu Vajanskemu. Tam so spregovorili prof. Horna za pravniško fakulteto in akademski senat tukajšnje univerze, dalje prof. Pražak, potem za vlado minister šolstva in prosvete dr. Ivan Derer, za Bratislavo župan dr. V. Krno in za dijaštvo predsednik »Pravnika« dr. Slamka. Zahvalne besede je spregovoril v imenu rodbine proslavljenca opolnomočeni minister V. Hurban.

Navzoči so bili še deželni poveljnik general Snejedrak, slovaški deželni predsednik Orszagh, akademski senat in mnogo številni tuj gosti.

Opoldne se je vršila slavnostna promocija honoris causa zaslužnih slovanskih pravnikov v avli univerze. Ob vseh naj večjih slovesnih ceremonijah so bili promovirani za doktorja bratislavske univerze: št. Bobčev iz Sofije, dr. Przemyslav Dabkowski iz Lvova, dr. Metod Dolenc iz Ljubljane, Slobodan Jovanović iz Beograda in dr. Kozimir Vladislav Kumaniecki iz Krakova. Pri tem so bili izrečeni pomembni govori v smeri dela na izenačenju slovanske zakonodaje. V nabito polni dvorani so odpeli akademiki tudi vse slovanske himne, potem ko so se novi častni doktorji zahvalili vsak v svojem jeziku za podeljeno jim priznanje.

Popoldne je zborovala zopet mladina na sestanku Zveze pravniških fakultetnih društev v CSR. Udeležila sta se ga tudi poljski in jugoslovenski zastopnik. Sklenjeno je bilo ustanoviti Zvezo slovanskih mladih pravnikov.

Zvečer pa je bila slavnostna predstava »Prodane novice«, ki je bila res slavnostna tako po predavanju kot tudi razpoloženju slovanskih pravnikov, ki so navdušeno aplaudirali igralcem, zlasti izrazitejšim nosilcem glavnih vlog, ki so bile razdeljene med pevce Čehe, Slovake, Poljake in Jugoslovane.

Po predstavi so se vršili razni intimnejši sestanki. Slovenske delegate je povabila slovaška Filharmonija na prijateljski večer v večjo vinarno, kjer je inspektor drž. žel. Schart v lepem govoru poudaril krasne spomine Filharmonije na gostoljubno koncert-

no turnejo, ki jo je Filharmonija priredila predlanskim v Ljubljani in Mariboru. Za slovensko delegacijo pravnikov je govoril dr. Reisman Avgust iz Maribora. Navzočna sta bila tudi podban dr. Pirkmajer in prof. M. Dolenc.

Bratislava, 9. septembra. Kongres slovanskih pravnikov v Bratislavi je uspel nad vse pričakovanje. To so poudarili tudi najodličnejši českoslovaški oficijelni zastopniki in strokovnjaki. V slovaškem narodnem gledališču se je danes dopoldne zbrala elita slovanskih pravnikov, ki so do zadnjega mesta izpolnili ogromne prostore. Kongres je vodil 81 letni bolearski pravnik prof. Bobčev s podpredsednikom prof. Arangjelovičem iz Beograda in tajnikom dr. Bačinko iz Bratislave.

Senzacija kongresa je tvoril predvsem govor predsednika kongresa prof. Kumanieckega iz Krakova, ki ga je prenašal v vsej jasnosti radio, ker je moral profesor ostati zbog bolezni doma v Krakovu v postelji, od koder se je zahvalil za častno promocijo. Potem pa so spregovorili v globoko premišljenih in strokovnih pravniških izvajanjih številni zastopniki raznih slovanskih organizacij iz vseh udeleženi slovanskih držav, vsak v svojem jeziku. Spregovoril je tudi pravnik Rumunije ter zastopnik Društva narodov in celo zastopnik Egipta je poslal pismene pozdrave. Kongres je pokazal znatno mednarodno lice. Pomemben je bil govor zastopnika čl. vlade pravosodnega ministra dr. Meisnerja, ki je noudaril potrebo izenačenja prava držav Male antante kot tudi vseh slovanskih držav, ker bo to delo najkoristnejše za medsebojno zbliznanje in napredek narodov sploh. Čestital je kongresu k njegovemu stvarnemu in resnično znanstvenemu delu.

Zastopnik mesta župan dr. Krno je izročil novo promoviranim in častnim doktorjem krasne plakete Bratislave, vsem reprezentantom slovanskih držav so bili poslani vdanostni brzojavi, akademski pevski zbor pa je zapel tudi vse državne himne.

Demonstrativen aplavz je želel posebno govor prof. Bobčeva iz Sofije o potrebi sodelovanja ruskih pravnikov na naših kongresih. Govornik je želel, da bodo na prihodnjem kongresu zastopani tudi pravniki iz Rusije.

Popoldne je prešel kongres v temeljito strokovno znanstveno delovanje ter predelal v desetih sekcijah vse grane prava z vidika izenačenja zakonodaje v slovanskih državah. Bilo je presenetljivo kako so se pravniki na temelju že natiskanih referatov v debatih za resolucije dobro razumeli brez pomoči neslovanskih jezikov. Bilo je videti, da takšni kongresi Slovanov tudi znatno pripomorejo k razumevanju drugih slovanskih jezikov. Treba je le malo pazljivosti in počasnega razločnega govorenja, pa se inteligentni Slovani lahko razumejo.

Zvečer je bila druga slavnostna predstava v Narodnem gledališču, kjer so sijajno podali Dvořakovo »Rusalko«; istočasno je bil v ogromnih dvoranah »Redute« večer slovanske vzajemnosti, ki je bil res pravi elitni družabni kongres slovanske inteligence ob udeležbi vseh najvišjih českoslovaških reprezentantov.

Od Slovencev so sodelovali v strokovnih komisijah podban dr. Pirkmajer ter univ. profesorja dr. Dolenc in dr. Lapajne.

Homatije na Kubi

London, 8. septembra.

Javnosti je še v svežem spominu silno navdušenje, ki je spremljalo padec krvave Machadove diktature na Kubi. Razvnete množice so tedaj vdrle v predsednikovo palačo ter razbile in razdejale vse, kar jim je prišlo pod roke. Po mestu so lovile in pobijale Machadove prijatelje in najožje pristaše, stari revolucionarji pa so se obhajali na ulici in plakali od veselja. Revolucija je uspela in prebivalstvo Kube si je obetalo zlate čase. Toda ni še minilo mesec dni, pa je nov revolucionarni val odplaval moče, ki so strmoglavili Machadovo diktaturo in oblast na Kubi je prišla v roke vojaškega sveta, ki je po svojih tendencah in metodah močno podoben boljševiškim sovjetom.

Kljub tej navidezni sličnosti pa največja revolucija na Kubi nima socialnega ozadja. Kuba dosedaj ni poznala političnih strank v evropskem smislu, zlasti ne tako, da bi se ločile v tako zvane meščanske in marksistične in si stale nasproti v neizprosni razredni borbi. Zato tudi niso imele socialisti nobenega vpliva na revolucijo, katere žrtev je postal Machado, temveč je treba izvor upora iskati v gospodarskih težavah, v katere je zašel ta otok, odkar se je svetovna trgovina tako omejala in s tem tudi sladkor, glavna proizvodnja Kube, ne najde več kupca.

Iz gospodarskih težav se je rodil v glavnem upor proti bivšemu predsedniku Machadu. On je bil, kakor Hoover v Ameriki, predsednik prosperitete in ko je začelo blagostanje padati, so na njega leteli očitki ljudstva, da je le on kriv revščine, ki se je začela širiti po otoku. Toda Machado je bil mož, ki je silno ljubil moč in oblast; da bi se obdržal na vlad, se je zatekel k najsilnejšim sredstvom. Njegova osebna straža je kar vprek zapirala ljudi, o katerih se je govorilo, da se ne navdušujejo za njegov režim; mnogi aretiranci so potem brez sledu in brez sodbe izginili. Tako so ljudje začeli počasi pozabljati na gospodarske stiske in so začeli besno sovražiti predsednika, ki so ga dolžili, da je osebno kriv za vso samovoljo na otoku.

Ko je zarotniška organizacija ABC, ki jo po večini sestavljajo dijak, pa tudi uradniki, trgovci in obrtniki, vrgla koruptni Machadov režim, je ljudstvo na Kubi pričakovalo, da revolucija ni prinesla le nove vlade in novih ljudi, temveč da je popolnoma pometla s samovoljnimi predsedniškimi režimi. Toda kmalu se je pokazalo, da te nade niso bile upravičene in da je kljub revoluciji sistem ostal skoro nespremenjen. Namesto Machada in njegove okolice so začeli gospodariti politični begunci, ki so pobegnili svoj čas pred težko roko strmoglavljenega predsednika in se sedaj vrnili v domovino. Njihova glavna skrb je bila, da bi zopet zasedli nekdanje dobičkonosne položaje. Za vse drugo jim ni bilo mar in prav nič si niso belili glave s tem, kako bi omilili bedo prebivalstvu. Javno so pripovedovali, da vidijo v novem predsedniku Cespedesu le figuro in časnega upravnika, dokler ne pride oblast zapet popolnoma v njihove roke.

Razumljivo je, da to stanje ni moglo navdušiti revolucionarjev, ki so zahtevali korenitih sprememb, predvsem pa omejitve absolutne predsedniške oblasti, ki se na vročih ameriških tleh kaj rada izrablja bolj v osebne svrhe kakor pa v občo korist naroda. Ko se je poleg tega raznesla vest, da hoče nova vlada znižati voljaške prejemke, je začelo tudi med vojaštvom vreti. Voljaški upor je res strmoglavil Cespedesovo vlado in postavil novo revolucionarno oblast, ki naj bi čuvala nad pridobitvami revolucije.

Vprašanje je, kako stališče bodo zavzele Zedinjene države do teh neprestanih homatij na Kubi. Zedinjene države imajo namreč na Kubi ne le važne politične, temveč še važnejše gospodarske interese. 60 odstotkov celokupne sladkorne proizvodnje je v rokah ameriških podjetnikov. Na eno milijardo dolarjev cenijo ameriški kapital, investiran na Kubi. Amerika tvori dalje tudi največji trg za sladkor Kube in ima s tem možnost, da gospodarsko stanje na otoku zboljša ali pa poslabša. Na podlagi pogodb iz l. 1901. ima tudi formalno pravico intervencije. Sicer je nova vlada dala vsa jamstva, da se bodo spoštovala mednarodne pogodbe in zajamčila varnost življenja in imovine. Toda Amerika bo težko dopustila, da ob svoji strani nevarno ognišče, od koder se pri današnjih razmerah anarhija kaj lahko zanese tudi na njeno lastno ozemlje. Zato je verjetno, da se bo poslužila svoje intervencijske pravice, pomirila Kubo in uredila njeno gospodarsko stanje, morda z eksperimentom, kakršni je Rooseveltov v Združenih državah, seveda pa v manjši. Kubi bolj odgovarjalocí obliki.

Pred izpremembo v avstrijski vladi

Dunaj, 11. septembra d. Kakor poročajo listi, bo v kratkem podal ostavko minister za socialno skrbstvo dr. Kerber. Kot naslednika imenujejo bivšega ministra dr. Riharda Schraitzla in državnega tajnika dr. Neustädte, -Stürmerja.

Povratek ministra dr. Tomašiča v Beograd

Beograd, 11. septembra AA. Z jutrišnjim brzim vlakom je prispel iz Zagreba dr. Ljubomir Tomašič, minister za kmetijstvo.

Opozarjamo cenjeno občinstvo, da se ta film predvaja danes nepreklicno zadnjikrat 4. in 1/8. zvečer.

Na splošno željo gostuje

JAN KIEPURA

ŠE DANES v nepozabnem filmu

„PESEM ZA TEBE“

POZOR: Premiera filma „SCAMPOLO“ ob 1/10. zvečer.

VEDNEMER v ELITNEM KINU MATICI

Notar Fran Tavzes

Kranj, 11. septembra.

Naša nacionalna fronta je izgubila moža, ki je bil živ vzgled odločnosti, poštovanosti in delavnosti v vsem tistem drobnem organizacijskem delu, ki ustvarja med našim narodom močne edince, prava žarišča ljubezni do domovine. Vso javnost v Kranju, v Ljubljani in po Notranjskem je bridko presenetila povsem nepričakovana novica, da je davi ob pol 5. podlegel možganski kapi g. notar Fran Tavzes.

Nešteto je imel znancev in prijateljev, saj je bil njegov dobrodušni značaj izredno prikupen in osvajač. Nič čudnega: pokojnik je bil po rodu Idrjčan. Sin darja. Rodil se je 1880. Deset otrok je od pridnega očeta in ljubeče matere dan za dnem terjalo kruha, pa vendar se je tudi tu zgodil tisti slovanski čudež, da so otroci ne samo našli gladko in pošteno pot v življenju, temveč da so nekateri izmed njih priborili tudi preko univerze do zelo vidnih položajev v naši javnosti. Najstarejši je bil železniški asistent in je zgodaj umrl, edina sestra biva v Idrjci, drugi brat je železniški uradnik, tretji je višji oficijel, četrti je bil vodja bratovske skladišnice v Idrjci in je zdaj pri ljubljanskem dohodarskem uradu, peti je direktor pošte in telegrafa v Ljubljani, šesti je uradnik pri kontroli dohodkov v prestolnici, sedmi v finančni službi v Hercegovini. France je s svojim talentom gladko zmagal gimnazijo v Ljubljani, nato pa z vso energijo in pridnostjo še pravno fakulteto na Dunaju. Poveljtel se je notarjatu. Kot kandidat je najprej služil v svojem domačem kraju, med vojno je bil notarski substitut v Ljubljani in Trebnjem. Seveda je bil med vojno denunciran in je moral hitro na fronto. Po prevratu se je spet vrnil v Idrjco, a tu ga je kaj hitro zgrabila laška pest in ga presadila daleč doli na Sardinijo, kjer je nad pol leta trpel v konfinaciji.

Sele jeseni 1919 so se mu odprla vrata v svobodno Jugoslavijo, kjer si je zagoto-

vil obstanek in je z novim ognjem pričel razvijati svoje javno delovanje. Postal je notar v Gorenjem Logatcu, kjer so ga ljudje vsi brez razlike vzljubili. Sad njegovega prizadevanja ostane trajen: logaški srez je in bo najzvestejši čuvaj jugoslovenstva ob naši zapadni meji. Najvidnejši spomenik notarju Tavzesu ostane krasni Sokolski dom v Gorenjem Logatcu. Lani v oktobru se je za notar Tavzes preselil v Kranj, kjer je bila njegova izkušena pomoč vsestransko dobrodošla. Seveda je takoj začel sodelovati pri sreski organizaciji JNS, kranjska Narodna odbrana si ni mogla izvoliti bolj zavednega predsednika, v Narodni čitalnici je bil odbornik, svoje gospodarske sposobnosti je pa začel uveljavljati tudi v kranjskem mestnem svetu. Pri delu in v nacionalnem pogledu brezkompromisen, je bil notar Tavzes po svoji naturi sama srčna dobrota. Pa tudi njemu ni bilo prizaneseno: pred leti je njegovo družino silno potrla smrt starejšega sina, srednješolca.

S kranjskega magistrata tožno piapolna črna zastava. Nepopisno bridko je nepričakovani udarec zadela vdovo, gospo Rozalijo, hčerko Breda in sina Bojana. Sin je tik pred diplomom na tehniški fakulteti, hčerka Breda pa je pravkar prestala težko operacijo v Gradcu in se je danes v zli slutnji hotela vrniti domov. Zaman so jo zadrževali. V Ljubljani je g. direktorju dr. Janku Tavzesu pripadla težka naloga, da bolehnih nečakinih soročic tragedno vest... Poleg svojcev tugujejo za notarjem Tavzesom vsi nešteti prijatelji in tovariši, sobojenviki v nacionalni jugoslovenski fronti. Najiskrenejše obžalujejo smrt svojega zvestega prijatelja in soročnika listi konsorcija »Jutra«, prav posebno še »Domovina«, ki jo je propagal z brezprimerno vneto. V terek ob 17. to notar Tavzes legel k večnemu počitku na kranjskem pokopališču. Naj sniva mirno, mi vsi mu bomo z ljubeznijo in hvalčnostjo ohranili najčastnejši spomin!

Kongres zdravnikov balkanskih držav

Posvetovanja o skupni akciji za povzdigo zdravstvenih priilik na Balkanu

Beograd, 11. sept. p. V okviru balkanske konference se je pričel danes v Beogradu balkanski zdravstveni teden, združen s kongresom zdravnikov balkanskih držav. Številni udeleženci iz Rumunije, Grčije, Turčije in Jugoslavije so se zbrali v Beogradu že večeraj, bolgarski in albanski zastopniki pa so svojo odsotnost opravičili. Kongres balkanskih zdravnikov je bil odprt danes dopoldne v dvorani Zdravniške zbornice. Otvoritvi so prisostvovali tudi zastopniki oblasti in raznih drugih korporacij, ki delujejo za zbliznanje balkanskih narodov. Kongres je otvoril predsednik beograjske sekcije balkanskih zdravnikov dr. Zilka Marković. V svojem pozdravnem govoru je izrazil željo, da bi tu ti ta kongres rodil obilo uspehov na korist splošnih zdravstvenih priilik na Balkanu. Na njegov predlog so bile nato odposlane udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, alban-

skemu kralju Zogu, rumunskemu kralju Karolu, predsedniku grške republike Zaimisu in predsedniku turške republike Kemal paši. Nato so pozdravili kongres za stopniki posameznih balkanskih držav. V imenu jugoslovenske skupine je spregovoril bivši minister dr. Vasa Jovanović, v imenu ministra socialne politike pa je sporečil pozdrave načelnik sanitetnega oddelka dr. Velja Milanović. Kongres je nato izvolil za svojega predsednika dekana beograjske medicinske fakultete dr. Antifa. Po svečani otvoritvi je kongres prešel na strokovno delo ter je za proučitev posameznih vprašanj izvolil več sekcij. Opoldne so imeli udeleženci kongresa skupno kosilo na Avall, popoldne pa so posetili higiensko razstavo, o kateri so se zlasti inozemski zdravniki izražali zelo pohvalno. Kongres balkanskih zdravnikov bo trajal tri dni.

Prijet defraudant

Zagreb, 11. septembra. Č. Listi so objavili poročilo iz Beograda, da je od tankavi pobegnil uradnik tvornice vreč in tkanin, Vojslav Adamović, ki je poneveril 40.000 Din. Večraj je došel k neki gospe na Maruličevem trgu v Zagrebu neki gospod in se predstavil kot Milan Marinković. Ker je hotel pri njej prenočiti, mu je predložila prijavnico, da bi jo izpolnil. Z izgovorom, da bo ostal v Zagrebu samo dva dni, nato pa odpotoval dalje, je zavrnil izpolnitve prijave. Ko je davi čitala v listih o begu defraudanta Adamovića, se ji je takoj zbudila sum, da bi mogel biti to njen podnadjemnik Marinković. Telefonirala je policiji in došlim policijskim agentom je dozvedela Marinković da daljšem obvojevanju res priznal, da je prav za prav Vojslav Adamović. Pri sebi je imel vse dokumente na ime Marinkovića in je nameraval pobegniti v Francijo. Pri njem so našli 93.000 Din, 9000 frankov in 543 dolarjev. Jutri ga bodo poslali nazaj v Beograd, da ugotove, od kod je dobil vse ta denar.

Napredovanje

Beograd, 11. septembra p. V višjo skupino je napredoval šef knjigovodstva podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani, Koloman Meisner.

Stare znamke pridejo zopet v promet

Beograd, 11. septembra AA. Prometni minister je odobril, naj se odstranjen francoske znamke, izdanje iz leta 1926., s pretiskom imena »Jugoslavije« — vnovič izroče v promet za takširanje poštinih pošilk. Te znamke so pretiskane s črno barvo. Na gornjem delu je ime »Jugoslavije« v cirilici, na spodnjem delu pa v latinici. Teh znamk je 12 vrst po 0.25, 0.50, 1.—, 2.—, 3.—, 5.—, 8.—, 10.—, 15.—, 20.— in 30.— Din.

Opozorilo izvoznikom svinj v Avstrijo

Beograd, 11. septembra AA. Urad za nadzorstvo nad izvozom živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine poziva izvoznike, zadržane in pridelovalce, ki hočejo oktobra izvoziti v Avstrijo žive svinje (masne in mesnate), govedo, zaklane svinje in zaklana teleta, da to prijavi uradu najpozneje do 15. septembra. Prav tako se pozivajo izvozniki, da pošljejo uradu do omenjenega roka tudi prijave za žive svinje, mast in slanino, ako jih žele izvoziti meseca oktobra na Češkoslovaško. Tisti izvozniki, zadržane in pridelovalci, ki so prošili ali bodo v bodoče prošili dovoljenja za izvoz mesnatih svinj v Avstrijo in jim je strokovni odbor dovolil, ne smejo v nobenem primeru izvoziti namesto mesnatih masne svinje, temveč le takšno bledo, kakršno je navedeno v izkazilu. Če se izvozniki, zadržane in pridelovalci ne bi držali določil o izvozu mesnatih svinj v Avstrijo, izgube pravico do izvezanja.

Grško-turški pakt

Carigrad, 11. sept. AA. V poučitenih krogi mislijo, da bo grško-turški pakt, ki je izdelan in sta ga obe vladi že odobrili, podpisan takoj po prihodu grških ministrov v Ankaru.

Seja ožjega glavnega odbora JNS Beograd, 11. septembra p. Jutri ob 10. se bo vršila v dvorani Narodne skupštine seja ožjega glavnega odbora jugoslovenske nacionalne stranke.

Nastopna avdiencia novega ameriškega poslanika

Beograd, 11. septembra p. Danes popoldne je bil sprejet od Nj. Vel. kralja v svečani avdienci novo imenovan ameriški poslanik na našem dvoru Charles Wills on, ki je pri tej priliki izročil svoje poveljne listine.

Avto je treščil v voz

Maribor, 11. septembra. Ko se je vozil v nedeljo zvečer s svojim vozom pravilno po desni strani ceste proti domu posestnik Brus iz Zgornje Kungote, je privozil nenadoma nasproti z veliko brzino in nepravilno po levi strani ceste neki tovorni avtomobil, ki je že v naslednjem trenutku zavozil v konja in voz. Na kraju karambola so se odigrali strašni prizori. Zaradi silnega sunka so zleteli Brus in njegovi trije otroci, ki so bili poleg njega, v velikem loku na sosednji travnik in obležali prestrašeni do smrti. Na cesti pa je obležal na mestu mrtev Brusov konj z razbito glavo, razparanim trebuhom in pomoljenimi kostmi.

Ves srednji del voza je bil dobesedno zdrobljen. Neznani šofer se pa ni zmenil za takoj nadaljeval vožnjo in izginil v noči. K sreči je dobil posestnik Brus le nekaj lažjih poškodb, dočim so ostali vsi trije otroci po čudnem naključju nepoškodovani. Orožniki, ki so bili takoj obveščeni o nesreči, so pričeli poizvedovati za brezobzirnim šoferjem, kateremu so baje že na sledu. Posestnik Brus trpi znatno gmotno škodo mimo velikega strahu, ki ga je prebil s svojimi otroki vred.

Vremenski pregled

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro z začasnim porastom oblakosti. Zmerno toplo. — Situacija vzhajajočega dne: Nad vso Zapadno Evropo leži še vedno anticiklon, ki se pomika proti centralni in južnozpadni Evropi. Nad severovzhodno Evropo in Islandijo leži barometriška depresija. Južnozpadni del kontinenta pokriva slab barometriki minimum. V zadnjih dneh je približanje tega minimuma proti vzhodu povzročilo prehodno poslabšanje vremena s slabim deževjem. Prtljak je splošno narasel od 2 do 4 mm, največ v centralnih in vzhodnih krajih, najmanj pa v Primorju.

Dunajska vremenska napoved za torek: Na jugu morda polagoma manj oblačno.

Pričetek ženevskega zasedanja

Na dnevnem redu letne skupščine DN ni novih problemov, pač pa bo vse zanimanje osredotočeno na razorožitev

Ženeva, 11. sept. AA. Svet Društva narodov bo začel zasedati 22. m. skupščina se bo pa sestala na zasedanje 25. t. m.

Dnevni red skupščine vsebuje po uradni objavi poročilo o svetovni gospodarski konferenci in mnogo drugih vprašanj, ki so pa zgolj tehničnega pomena, prometna in tranzitna vprašanja, vprašanje trgovanja z opijem, zaštita dece, mednarodno intelektualno sodelovanje, vprašanje odprave suženjstva itd. Razorožitvena konferenca, ki bo nadaljevala svoje delo 16. oktobra, bo ostala docela zunaj razprav skupščine DN. Možno je pa vendarle, da se bo pri javni razpravi, ki se vrši vsako leto v zvezi s poročilom generalnega tajnika, govornik do takrat tudi tega vprašanja. Pa tudi, če se javna razprava ne bi z njim bavila, je skot-

raj nemogoče, da se ne bi z ničemer omenila tega vevležnega problema, ki nesneboh kotajkoli zar'ama vse svet. Zato je pričakovati, da bo 14. skupščina Društva narodov, tudi če se na zunaj to ne bi videlo, le uvod v akt, ki se začne 16. oktobra, to je razorožitveno konferenco.

Svet Društva narodov bo na svojem rednem zasedanju moral izvoliti tudi tri nove nestalne člane na mesta Guatemala, Norveške in Irske, katerih mandati letos potekajo. Če bo DN pristalo na novi sistem, ki ga je predlagala Portugalska, bo morala skupščina DN letos zvišati število članov sveta na 15. Sedež Japonske bo pa v zlitu temu ostal prazen, dokler ne poteka dveletni rok, kakor to določa pakt DN.

Einstein o nevarnosti nemškega militarizma

Bruselj, 11. sept. d. »La Patrie Humaine« je objavil pismo prof. Einsteina bruselskemu protimilitaristu Alfredu Nahonu v katerem pravi med drugim:

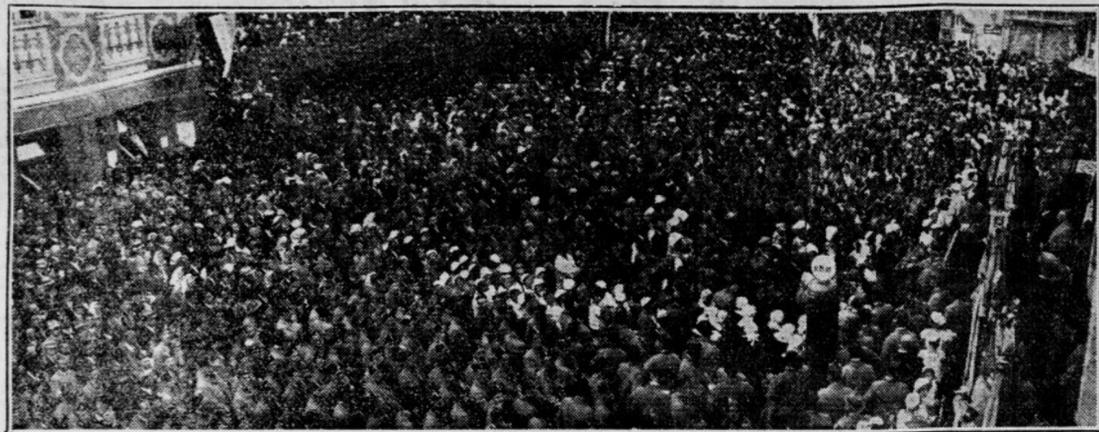
Se ni dolgo, ko se je moglo upati, da se bo mogel militarizem v Evropi pobjeliti z individualnim odrekanjem vojaške službe, danes pa smo v povsem drugih razmerah. Sredi Evrope je država, ki pripravlja javno z vsemi sredstvi vojno. Latinske države, predvsem pa Belgija in Francija, so zaradi tega v veliki nevarnosti in se morajo zanesti samo na svojo oborožitev. Zlasti, kar se Belgije tiče, je povsem jasno, da ne bi mogla zlorabiti svoje oborožitve, ki jo nujno potrebuje za zaščito svojega obstoja. Le predstavljajte si, kaj bi bilo, če bi Belgijo zasedla današnja Nemčija. To bi bilo brez dvoma še hušje kakor leta 1914., čeprav je bilo že takrat dovolj hudu. Zato izjavljam povsem odkrito, da bi se v današnjih razmerah, če bi bil Belgijec, ne odtegal vojaški službi, temveč bi jo izrševal s popolno zavestjo in s čustvom, da prispevam k rešitvi evropske kulture. To ne pomeni, da se odrekam svojemju prejšnjemu naziranjju, ker nič manj ne želim, da bi se vrnili čast, v katerih bi bilo odrekanje vojaške službe smotreno bojno sredstvo za človeški napredek.

Pogreb kralja Fejsala

Bagdad, 11. septembra AA. Truplo umrlega iraškega kralja Fejsala bodo pripeljali v prestolnico v petek. Sodijo, da se bo pogreba udeležilo četr milijona ljudi.

Naši kraji in ljudje

Nepozabna narodna manifestacija v Ptujju

Pogled na del ogromne množice, ki je docela napolnila prostrani trg pred mestno hišo

Nedeljske svečanosti v Ptujju so zavzele tak obseg in potekle tako sijajno, kakor tega nihče ni mogel pričakovati. Zbralo se je okrog 10.000 ljudi iz vseh krajev Slovenije — iz Ljubljane sta vozila dva posebna vlaka —, v obilnem številu pa so prihitali tudi Sokoli in drugi gostje iz hrvatskih pokrajin. V slavnostnem sprevodu je bilo okrog 3000 Sokolov in Sokolice in približno enako število drugega narodnega občinstva. Številno so bili zastopani zlasti člani Družbe sv. Cirila in Metoda, gasilci, četniki Narodne odbrane itd. Pokrovitelja nad svečanostmi sta bila ministrski predsednik dr. Milan Sršič in minister dr. Kramer, ki se je osebno udeležil proslave in zastopal tudi zadržanega predsednika vlada. V Ptujju so prihitali tudi minister Ivan Pucelj, ljubljanski župan dr. Puc, mariborski župan dr. Lipold, I. podstarešina Sokola kraljevine Jugoslavije Engelbert Gangl, številni senatorji in narodni poslanci ter mnogi dragi odlični reprezentanti.

Istočasno s proslavo obletnice onih dogodkov, ko so pred 25 leti iz vse Stajarske obrani nemškotarji surovo napadli mirne Slovence, ki so prišli v Ptuj na glavno skupščino OMO, je bila združena tudi 25letnica ptujškega Sokola. Društvo je ob tej priložnosti doživelo izredno čast, da je moglo razviti prapor, ki ga je ptujskemu sokolskemu naraščaju poklonil Nj. Vel.

Ministra dr. Kramer in Ivan Pucelj z drugimi odličnimi gosti na čelu spreveda. Ulica je tesna, zato v njej ni bil dovoljen špalir gledalcev

Pogled na del slavnostnega spreveda. Ob obeh straneh gost špalir domačega in okoliškega prebivalstva

Od leta do leta več dijaštva

Dosedanji podatki kažejo porast nasproti lanskim številkam

Ljubljana, 11. septembra. »Jutro« je lani zabeležilo, da je bilo vpisanih 15.364 dijakov in dijakinj (teh je 3639). V I. razrede vseh teh zavodov je bilo vpisanih 2186. Na posamezne zavode odpade od vseh dijakov: Maribor — v oklepajih število deklet — klasična gimnazija 736 (133), realna gimnazija 1226 (89), Celje 833 (266), Kranj 604 (223), Novo mesto 369 (109), Kočevje 302 (68), Ptuj 394 (116), Murska Sobota 256 (66), škofjska gimnazija v St. Vidu nad Ljubljano 347, uršulinska gimnazija v Ljubljani 140 dijakinj.

Podatki o meščanskih šolah še niso povsem zbrani. V Ljubljani je bilo vpisanih na I. deško meščansko šolo 447 (samo v I. razred 180), na II. deško meščansko šolo 304 (I. razred 132), na I. dekliško meščansko šolo 300 (I. razred 132) in na II. razred 175 (I. razred 58). Napredek ljubljanskega meščanskega šolstva je zelo oviran, ker Ljubljana ne razpolaga niti z enim lastnim poslopjem za te šole, ki se morajo stiskati na raznih osnovnih šolah, kjer vlada itak že prevelika gneča. Samo na teh zavodih je bilo torej letos vpisanih 11.555, od teh 4114 dijakinj. Manjkajo še podatki o Tehnični srednji šoli in drugih strokovnih šolah.

KULTURNI PREGLED

Pismo iz Prage

Praga, v začetku septembra. Umetnost je snela pajžolan sramežljive devojke in stopila v modni obleki, ki mora pristojati tudi muzam, na veliko življenjsko sejmishče, kjer vpije skupno z drugimi. Tudi Moderna galerija v Pragi se je oprljela dražljivih pripomočkov sodobne reklame in udarila na veliki boben. Včeraj so slovesno proglasili Teden moderne galerije. Vstopnina je znižana na minimum, odprt je neposreden dohod s sejmishča, kričeči reklamni napisi in zvečer svetlobna reklama opozarjajo množice, da je umetnostna galerija namenjena vsakomur, da se umetnost ne mara odhiti življenju, da hoče z njim, s tokom, ki nosi vse ostalo življenje.

Moderna galerija je bila ustanovljena pred 30. leti, v glavnem po zaslugi dr. Karla Kraja. Prevzela je v Kralovski obori stavljajon, ki je ostal izza velike deželne razstave. Več kot sto milijonov faktičnega narodnega premoženja — toliko so vredne njene zbirke — se tesni v tem paviljonu, dočim kakih tisoč umetnin faka v skladiščih, da se razširijo prostori Moderne galerije. Ves čas po pravnem razpravljajo o tem vprašanju, že zdavnaj je dozoela in prešla v lepe načrte misel, da bi država zgradila upodabljajoči umetnosti osrednji hram, ki bi prekošil vse

zračnejše. Stiridesela leta, ko je bila Praga, kakor je nekje zapisal Arne Novak, še vsa pokrita s pajžolani starih legendarnih tradicij, zastopajo romantični krajinarji, med njimi Čeh Kosaček in Nemec Riedl: vse to je samo še oranje regionalnih tal z evropskimi pluzi. Pravi sejalci šele prihajajo. Evo jih v tretji dvorani: brata Josef in Guido Mánés; prvi najrajši poslušaj »šum domačih gozdov in rek«, drugi se zavestno nagiblje v Evropo, in prav zaradi svoje značilne češkosti je Josef Mánés še vedno močno zanimav. Zatem Mikaláš Aleš, čigar slike in riebo so zrasle v vzdušju Machovega romantizma in vere v Kraljedvorske rokopise: heroičen duh se oglašja iz njih, čutiš češki mit in češko legendo, kakor iz Smetanove »Libuše«. Vendar vžlje vsej čustveni zavisnosti od romantizma čedalje bolj prevladuje realizem: Antonin Chittusi že navezuje neposredne stike s francosko realistično šolo, Stiri dvorane kažejo križanje obeh miselnih in umetnostnih tokov, borbo dveh estetik in njune bastardne sadove: Mjelbek, Karel Purkine in drugi se pridružujejo že omenjenim mojstrom. Kosačkova »Češka krajina« je značilen primer romantičnega gledanja in »realističnega izražanja: pšenični hribi in golčave, ribnik, vas in nekoliko zadaj grad na griču, tu je upodobljena tieta svojevrstnost češke krajine, ki obenem drhti iz Halkove in Sladkove poezije in tieta življenjsko občutje češkega meščana, ki so ga še ohranile malostranske ulice in praška pokonališča.

Narodni divadlo je imelo takšen vpliv na generacijo, ki je z njim zrasla, da je vtisni-

kralj. Prapor je razvil in izročil Sokolu posebnih kraljev zastopnik podpočkovnik Sarac.

Sprevod, ki so ga na vsej poti prebivalci živahno pozdravljali in ga obmetavali s cvetjem — pred 25 leti so na istih ulicah Slovence obmetavali s kamenjen, gnilihi jajci in s poleni — se je zbral na velikem trgu pred magistratom in ga docela napolnil. Ogromno množico so nagovorili ministri dr. Kramer in Pucelj, ptujski župan Jerša, poslanec Prekoraček, sokolski starešina Gangl, starosta ptujškega Sokola dr. Salamun in ljubljanski župan dr. Puc, zastopnik Nj. Vel. kralja pa je s pomembnim nagovorom izročil Sokolu novi prapor.

Cirilmetodova družba je imela ob tej priložnosti v Ptujju svojo letosnjo glavno skupščino, ki jo je vodila, ker je dosedanji predsednik g. univ. prof. dr. Kušej odstopil, prva podpredsednica ga. Franja Tavčarjeva. Narodna odbrana je istočasno pridrla veliko zborovanje na prostem. Popoldne je bila impozantna sokolska javna telovadba.

O ptujskih svečanostih, ki so se uvrstile med največje, kar jih pozna slovenska Stajarska, smo obširno poročali v ponedeljskem »Jutru«. Danes pa objavljamo s te mogočne prireditve nekaj posrečenih slik.

je torej vpisanih na gimnazijah in učiteljskih šolah 10.329 dijakov in dijakinj (teh je 3639). V I. razrede vseh teh zavodov je bilo vpisanih 2186. Na posamezne zavode odpade od vseh dijakov: Maribor — v oklepajih število deklet — klasična gimnazija 736 (133), realna gimnazija 1226 (89), Celje 833 (266), Kranj 604 (223), Novo mesto 369 (109), Kočevje 302 (68), Ptuj 394 (116), Murska Sobota 256 (66), škofjska gimnazija v St. Vidu nad Ljubljano 347, uršulinska gimnazija v Ljubljani 140 dijakinj.

Podatki o meščanskih šolah še niso povsem zbrani. V Ljubljani je bilo vpisanih na I. deško meščansko šolo 447 (samo v I. razred 180), na II. deško meščansko šolo 304 (I. razred 132), na I. dekliško meščansko šolo 300 (I. razred 132) in na II.

dečkisho 175 (I. razred 58). Napredek ljubljanskega meščanskega šolstva je zelo oviran, ker Ljubljana ne razpolaga niti z enim lastnim poslopjem za te šole, ki se morajo stiskati na raznih osnovnih šolah, kjer vlada itak že prevelika gneča. Samo na teh zavodih je bilo torej letos vpisanih 11.555, od teh 4114 dijakinj. Manjkajo še podatki o Tehnični srednji šoli in drugih strokovnih šolah.

Rogaška Slatina dobi lep gasilski dom

Rogaška Slatina, 11. septembra. Na praznik rojstnega dne prestolonaslednika Petra je slatinsko prostovoljno gasilsko in roševalno društvo blagoslovilo temeljni kamen svojega novega gasilskega doma. Slovesnost je zbrala vsa lokalna predstavnstva, tako direkcijo zdravilišča, županstvo, vodstvo obeh šol, pošto upravo ter vodstva vseh domačih društev. Poleg uradnih zastopstev je bilo navzoče lepo število prebivalstva in gostov iz zdravilišča.

Vse je najprvo prisrčno pozdravil načelnik društva g. Fran Bratuš, godba pa je zaigrala državno himno ter koral, nakar je blagoslovil temeljni kamen g. kanonik dr. Merhar, ki je tudi imel zelo lep nagovor. Društvu je čestitil direktor inž. Ditrich, v imenu županstva g. Sket, ter vsi zastopniki ostalih društev. Slavnost je potekla sicer v ožjem krogu, a prav veličastno in primerno za jubilej, ki se je v zdravilišču slovesno proslavil. Načrte za stavbo je na-

Razpravljanje o praktičnem krščanstvu

Največji paradoks: nihče ne želi vojne, vsi se pa na njo pripravljajo

Novi Sad, 11. septembra. V petek so se začeli v Novem Sadu zbirati cerkveni dostojanstveniki in učenjaki iz Evrope in Amerike, člani Univerzalne organizacije za praktično krščanstvo. Zasedanje glavnega odbora te svetovne organizacije se vrši letos prvič na področju pravoslavne cerkve. Po ustanovitvi organizacije v Stockholmu so se vršili kongresi v Londonu, v Rensdorfu v Nemčiji, v Budimpešti in v Glandu v Švici. Predsednik letošnjega kongresa je škof anglikanske cerkve iz Chichestra, v predsedstvu pa sta tudi danski škof Amundsen in metodistični škof dr. Cadman iz Amerike, ki je bil dolga leta predsednik federativne zveze krščanskih cerkv v Ameriki. Med ostalimi delegati iz Francije, Danske, Švedske, Švice, Nemčije, Amerike, Madžarske in Grčije, so znameniti cerkveni dostojanstveniki in učenjaki. Tako je danski škof Hadersleben znan v mednarodnih krogih kot goreč apostol miru, profesor Moneau iz Pariza je slaven cerkveni govornik, dr. Ravas iz Budimpešte je velik cerkveni učejak in vodja reformirane duhovščine, dr. Dibelius pa deluje na univerzi v Heidelbergu in je znan tolmač sv. pisma.

Ko je v soboto posebni odbor sestavil dnevni red zborovanja, ki bodo trajala do jutri popoldne, sta predsednik administrativnega odbora mednarodne zveze za praktično krščanstvo prof. dr. Brown iz New-Yorka in ravnatelj instituta za socialno vedo krščanskih cerkv v Zenevi dr. Schönfeld poročala o delu organizacije in zlasti o napredku njene socialne poslanice, ki je bila sestavljena na prvem kongresu v Stockholmu. Sprejeti so bili tudi načelni predlogi za svetovno konferenco vseh krščanskih cerkv. V Univerzalni organizaciji za praktično krščanstvo je, kakor zna no, zastopnik naše države in pravoslavne cerkve bački škof dr. Irinej Čirić, ki je tudi odbornik glavnega odbora organizacije.

Idejo in smoter organizacije za praktično krščanstvo je dobro obrtjal dr. Nikolaj Velimirović v govoru, ki ga je imel v novosadski saborni cerkvi v soboto zvečer pred delegati in množestveno publiko. Med drugim je dejal, da tvorijo glavni program organizacije za praktično krščanstvo vizije duha in moralna moč, kar je tudi bistvo nauka Kristovega, ki je prišel na svet, da bi ljudem pokazal in podaljšal vizijo življenja daleč preko groba ter jih podprl v morali. V viziji duha in v moralni moči bi lahko svet mirno in srečno živel brez mnogih sporov, ki so nastali samo zaradi tega, ker je bistvo Kristuso-

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, bolečinah v boku, zasopjenosti, hudem srčnem utrujanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzročil naravno »Franz Josefov« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefov« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DOLLY HAAS
(nepozabna, ljubka umetnica znana iz filma »Ljubavni regiment«)
v velikem glasbenem filmu:
Scampolo
Po znači Nicodemijevi drami »Scampolo«
Sodelujejo: Carl Ludwig Diehl, Paul Hörbiger, Oskar Sima
Umetniška režija: Hans Steinhoff
Glasba: Fritz Wachsmann
Kot dopolnilo: »Paramountov svedni tednik«
Danes ob 8.15. in 10.15. uri sveder
ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

pravil brezplačno g. inž. arh. Vinko Glanz, ki je bil navzoč in deležen splošnega priznanja. Z novim domom bo ta del zdravilišča mnogo pridobil na lepoti, posebno še, kadar bo Gasilskemu domu priključen Sokolski dom in tvoril z njim harmonično celoto.

Vlom v župnišče

Novo mesto, 11. septembra

Včeraj zjutraj so doslej še neznanji storilci obiskali Brunisce. Za vlom so si izbrali župnišče, ki so ga osrečili s svojim posetom med 6. in 7. uro, v času, ko je župnik Ivan Šešek bral mašo. Vlomilcem je bilo to dobro znano in ker tudi ni bilo nobenega drugega v župnišču, so nemoteno prislonili lestev k župnišču ter zlezli v župnikovo sobo. Odneli so mu 1500 Dm gotovine in cerkveno posodo za poslednje olje.

Zopet smrtna žrtev fantovskega pretepa

Maribor, 11. septembra.

V nedeljo zvečer se je vračala iz nekega vinotoča v Framu proti domu večja fantovska družba, v kateri so bili kovaški pomočnik Ladislav Lovrenčič, Ferdinand Kohne in Franc Lašič iz Frama. Na cestnem križišču na državni cesti so fantje, ki so bili že precej vinjeni, zadeli na kovačevega sina Antona Sterna, s katerim je živel Lovrenčič v hudem sovraštvu zaradi konkurence v isti obrti. Fantje so si bili kmalu v lasih in so se pred hišo posestnice Helene Skrbševke kaj hitro spopadli. Stern je izruval na sosednji njiivi debel kol in napadel z njim Lovrenčiča. Ta pa se je pravočasno umaknil in izpuzil Sternu kol iz rok, takoj nato pa je udaril Sterna s kolom štirikrat z vso silo po glavi. Tako je Stern zgrudil nezavesten in ves okrvavljen na tla. Pretepa je bilo seveda takoj konec in so odnesli fantje Sterna na njegov dom v Framu, kjer je bil kmalu nato tudi zdravnik. A njegova pomoč je bila žal zaman: Stern je zjutraj, kmalu po 3. uri, umrl.

Orožniki so aretirali Lovrenčiča, ki je priznal uboj in izjavil, da je pobil Sterna iz maščevanja, ker ga je ozmerjal in ker mu je s svojo kovačnico občutno konkuriral. Izročili so ga v zapor mariborskega okrožnega sodišča, Sternovo truplo pa je popoldne obduciral sodni zdravnik g. dr. Jurečko v navzočnosti preiskovalnega sodnika g. Miška.

mi Evropa, pri tem pa so takisto razvili posebno srednjeevropsko varianto, ki predstavlja spojitev slovenske in nemške prvinskosti. Češko slikarstvo 19. in 20. stoletja, kakor je zastopano v Moderni galeriji, je močeno odblesek narodovega razvoja k temu, kar je in kar hoče biti.

To pa je samo del, četudi največji in najznačilnejši, praške Moderne galerije. Med tujimi mojstri vidiš Delacroixa, Corota, Daumiera, Courbeta, Moreta, Utrila, Czeczana, Vincenta von Gogha, Picassoja in izmed platetikov Rodina in Degasa, potem Corintha, Liebermanna, G. Maxa, Klimta in druge. Obsežne zbirke te seznanjajo s češko grafiko. Skratka: praška Moderna galerija je naravno, ki častno izpolnjuje svoje mesto med reprezentativnimi ustanovami češkega naroda.

Nov ravnatelj banjalškega gledališča. Banovinskemu gledališču v Banjaluki je postavljen za upravitelja g. Aleksander Verešagin, doslej član novosadskega gledališča.

Od **65** poč. dnevn
 KČ **65** poč. dnevn
 poceni popolne pav-
 šaline kure v **PISTYAN-U**
 Prebijte zadnje lepe jesenske tedne v zdraviliških stav-
 bah, spojene s kopeljami. Prospekti: Drogerija Grego-
 rič, Ljubljana, Prešernova 5. 10032

Domace vesti

Poljski slavist v Jugoslaviji. Znani poljski slavist in književni zgodovinar dr. Wladyslaw Babek, lektor poljskega jezika v Bratislavi, je iz Sofije v soboto prispel v Zagreb, iz Zagreba pa pojde v znanstvenem interesu v Dubrovnik. Dr. Babek je svojočasno pisal o Stanku Vrazu in o Juriju Krizanicu.

Nagrade za nalogo o materi. Glavni odbor Pomladka Rdečega križa je ob priliki materinskega dne tudi letos razpisal nagrado za najboljšo nalogo o materi. Vse prispelje naloge je pregledala posebna komisija, ki je podelila prvo nagrado v znesku 500 Din Josipu Gregorici, dijaku 8. razreda državne realne gimnazije v Mariboru, tretjo nagrado 200 Din pa Bojani Ridarjevi, dijakinji 4. razreda učiteljskega v Ljubljani.

Skupina 400 Slovencev posetila Zagreb. V nedeljo dopoldne je z izletniškim vlakom prispelo v Zagreb okoli 400 Slovencev, večinoma iz ljubljanske okolice, da posetijo svoje rojake, katerih je v Zagrebu približno 15.000. V povorki so s kolodvora prišli v katedralo, pozneje pa so si ogledali mesto, zagrebški velesedež, Maksimir in zoološki vrt, zvečer pa so se zelo zadovoljni s posetom Zagreba vrnili v Ljubljano.

Koroški dijaki v Dubrovniku. V Dubrovnik je prispela skupina slovenskih dijakov iz Koroške, ki potujejo po Jugoslaviji. Z njimi je tudi predsednik kluba koroških alustateljev univerze na Dunaju.

Na kongresu mednarodne Unije advokatov, ki se bo vršila v dneih od 15. do 18. t. m. v Dubrovniku, je advokatska zbornica v Ljubljani delegirala senatorja s. dr. Vladimira Ravnharja.

bra pa 18 ljudi. Letenje s potniškimi letali na progi Ljubljana-Zagreb-Beograd bo letos trajalo do konca oktobra, prihodnje leto pa se prične že sredi marca. Opozorjamo na novi vozni red, ki je zdaj v veljavi. Polet iz Ljubljane ob 7., Zagreb 7.50, Beograd 10.35. Povratek iz Beograda ob 13.55, Zagreb 16.25, Ljubljana 17.30.

Za dom inženjerjev in arhitektov v Beogradu, o katerem smo že poročali, je bil v nedeljo svečan položaj v prisotnosti zastopnikov Nj. Vel. kralja, ministrstva za zgradbe ter raznih ustanov in društev temeljni kamen. Predsednik beogradske sekcije inženjerjev organizacije je po blagoslovitvi razložil zgodovino združenja srbskih inženjerjev, ki so ustanovili svojo organizacijo že pred 60 leti, ter potek akcije za izvedbo velikega načrta lastnega doma, ki se sedaj uresničuje.

Zveza zdravstvenih zadrug je imela v nedeljo v Beogradu svojo 12. redno letno zborovanje, na katerem se je izkazal velikanski napredek teh, socialni medicini in splošni ljudski prosveti služečih zadrug, za katere nas zavidajo, kakor smo že poročali. Javni delavci iz raznih, v pogledu ljudske prosvete mnogo naprednejših evropskih držav. Te zdravstvene zadruge so v srbskih vaseh na najboljši poti do rešitve problema splošne higijene in tudi ljudskega zavarovanja v primeru bolezni. V 10 letih se je število zdravstvenih zadrug od 10 zadrug in 10 zdravniških postaj v letu 1922. zvišalo na 70 zadrug s 50 zdravniškimi postajami. Te zadruge zaposlujejo 5 stalnih svojih zdravnikov, v njihovem delokrogu pa posluje 48 združnih lekarn.

Združenje davčnih izvršilnih organov. V nedeljo se je vršila v prostorih davčne uprave v Zagrebu ustanovna skupščina združenja davčnih izvršilnih organov za celo državo. Inicijativo za vse davčne uslužbence te vrste obsegaajočo organizacijo so dali davčni izvršilni organi v Zagrebu, ki so že avgusta pozvali tovariše vseh 360 davčnih uprav v naši državi na to ustanovno zborovanje. Delegati, ki so prispeli iz raznih pokrajin, so zastopali okrog 1500 davčnih izvršilnih organov. V nekaterih pokrajinah so ti davčni uslužbenci že organizirani in so vse te organizacije, med njimi najstarejša sarajevska, ki deluje že 12 let, takoj pristopile v skupno organizacijo. Med drugimi delegati, ki so navdušeno pozdravljali enotno organizacijo, je bil tudi g. Šega iz Maribora kot zastopnik organizacije, ki je bila že pred 10 leti ustanovljena po inicijativi že pokojnega nemornega organizatorja davčnih uslužbencev g. Rojca.

Konferenca dentistov-tehnikov iz dravske banovine. Dentisti-tehnik dravske banovine, ki imajo najmočnejši organizaciji dentistične stroke v državi, so imeli v nedeljo v Rimskih Toplicah konferenco, na kateri so se obravnavala razna strokovna vprašanja. Sklenjeno je bilo, da se bo vršil še letos v Zagrebu kongres dentistov-tehnikov cele Jugoslavije. V to svrhu je bil izvoljen akcijski odbor, ki je prevzel nalogo, da izvrši vse priprave za ta kongres. Istočasno se bo ustanovil tudi savez dentistov-tehnikov kraljevine Jugoslavije. S konference sta bili odposlani vladnostni brzojavki Nj. Vel. kralju in ministru narodnega zdravja Puclju. Sprejeta je bila naslednja resolucija: Dentisti-tehnik dravske in savske banovine navzoči na konferenci v Rimskih Toplicah kot predstavniki najmočnejših organizacij dentistov-tehnikov v državi zavračajo s ogorčenjem vse neutemeljene trditve resolucije, sklenjene na zdravniškem kongresu v Crikvenici, naperjene proti dentistično-tehniškemu stanu. Dentisti-tehnik, v svesti si svojih dolžnosti kot po zakonu priznani strokovnjaki, vztrajajo slejkoprej na svojih pridobljenih pravicah in zavračajo vse nekvalficirane napade take vrste na dentistično-tehniko, istočasno pozivajo vse merodajne faktorje, da ukrepanje vse potrebno, da se končno iztrebi mazaštvo v dentistični tehniški stroki po neupravičenih in to v interesu narodnega zdravja in v interesu s kvalficirance ter zakonito priznanega dentistično-tehničnega stanu.

Takse v korist Rdečega križa. V tednu Rdečega križa od 17. do 23. t. m. se bodo plačevala posebne takse k poštnim pristojbinam, na vstopnice kinematografov, gledališč in raznih zabavnih prireditev ter na vozne listke pri vožnji z železnico, parobrodni, avtobusi, avijoni itd. Za vsako pismo ali dopisnico, v notranjem prometu se bo poleg redne pristojbine v tem času obiralna posebna taksa od 50 par, kar velja tudi za priporočena pisma, za navadne in vrednostne pošiljke v zavojih ter za brzojave v notranjem prometu. Pri vseh vstopnicah gledališč, kinematografov in zabavnih prireditev bo posebna taksa od 50 par ne glede na redno ceno vstopnic. Taksa pri poštnih pošiljках se bo plačevala s posebnimi znamkami Rdečega križa, ki se dobi s poštnimi znamkami vred, vstopnice za zabavišča pa bodo posebej žigosana od davčne uprave. Pri vožnji z železnico, ladjami, letali in vsemi ostalimi državnimi in privatnimi prometnimi sredstvi pa se bo plačevala taksa od 60 par za vsako vozovnico do 100 Din in še po 50 par za več vredne vozovnice od vsakeh 100 Din. Dohodki od teh taks se bodo stekali v fond Rdečega križa za sanitetni material in za prvo pomoč.

Se en mlad rekorder. Gosta plivanja, odnošnost preizkušnja v tem rekordu, je pri nas postala posebna stvar. Iz Celja nam je postal dijak Davorin Blaško dopisnico, na katero je bil s sviničnikom gosto napisal razne sestavke vsega skupaj 57.151 črk, 13.016 besed in 231 vrst. Seveda, prebranje je še s povečevalnim steklom težavno. Za dopisnico lepa hvala!

Slaba trgatve v Dalmaciji. Po vseh, ki prihajajo iz Dalmacije, bo letošnja trgatve zaradi suše znatno slabša kakor je bila lanska. V nekaterih krajih tri mesece ni bilo dežja, skoraj dnevno pa pihala suha burja. Zato je ljudstvo v krajih, ki živi izključno od vinogradništva v velikih skrbih.

Uspešen razvoj rudnika na Kosovem polju. Pod razvalinami starega srbskega mesta Zvečane nad Kosovsko Mitrovico eksploata neka angleška družba velik

rudnik svinčene in cinkove rude. Na počbu zvečanskega hriba se od vseh strani širi velika rudniška kolonija, kjer prve delavske barake naglo izpodrivajo hiše, ki jih podjetje gradi za svoje delavce in ostale nameščenice. Del rudnika se imenuje Treпча, ostali del rudniške kolonije pa Stari trg. V rudniku je zaposlenih že okrog 300 delavcev in se giblje med 26 do 90 Din dnevno. Rudarji delajo v dveh posadih od 7. do 15. in od 19. do 3. Rudarji so večinoma iz bližnje okolice. Zaposlenih pa je tudi precej kvalficiranih delavcev iz drugih pokrajin.

Kolonizacija Južne Srbije. L' Echo de Belgrade objavlja poročilo, da je kolonizacija Kosovega polja končana, pa tudi v Metohiji je že parcelirano zemljišče, ki se bo razdelilo med koloniste. Naseljena je tudi še okolica Skoplja in Kumanova. V okolici Dojraza se naseljujejo begunci iz Istre, Trsta in Gorice. Po programu ministra za kmetijstvo se bo kolonizacija nadaljevala v kraju Drima, Drenice in v dolini Gajilane in še v nekaterih drugih krajih. Na polju prosvete se je v Južni Srbiji dosegel lep napredek. Danes je v Južni Srbiji že 1220 ljudskih šol; srednjih šol je 25 s 7888 dijakih in 474 profesorj. Višjih šol je danes 9 s 612 dijakih in 60 profesorj. V Skoplju pa je filozofska fakulteta s 196 slušatelji in 27 profesorji.

Samo do 15. septembra
 tra ja redno vpisovanje v **Dopisno trgovsko šolo** v Ljubljani, Pražakova 8-II. 8865
 Uradne ure dnevno od 9.—12. in od 4.—6. ure.
 Poslužite se ugodnosti, ki Vam jih nudimo v tem času.

Slovenec se je smrtno onesrečil v Zagrebu. V nedeljo ponoči je zagrebška policija bila pozvana v hišo št. 28 v Cankarjevi ulici. V vratarski sobici tovarne »Kastel« so člani komisije našli mrtvega človeka, ki je imel hudo rano na glavi. Ugotovilo se je, da je mrtvec Josip Kuntarič, rojen leta 1864. v Pristavi pri Krškem, ki je bil nameščen kot vratar v tovarni. V pijanosti je padel v betonirano jamo ter si prebil lobanjo. Truplo so prepeljali na Mirogoj, kjer je bila včeraj izvršena obdukcija.

ČAJNO MASLO
 najboljšee kvalitete in po najnižji cenil. Dehikata V. A. JANEŠ, Aleksandrova cesta. Gostilničarji, restavratrjerji, slašičarje, preporučite se! Telefon št. 34-55. 10136

Samomur uradnika brez nameščenja. V Zagrebu se je na Zrinjskem trgu, ko se je tamkaj sprehajala množica ljudi, z revolverjem ustrelil 22 letni uradnik brez nameščenja Hervoja Ostojčić iz Sarajeva.

Lažni detektiv aretiran. Na glavnem kolodvoru v Zagrebu je bil aretiran čuden svat, ki se je izdajal za detektiva. To je Ivan Drvenjak, po poklicu kamnosek. Postavil se je pri vhodu na kolodvoru, kjer je ustavljal potnike in jih legitimiral, noko žensko je hotel celo ukleniti. Na čudaka je bil opozorjen policijski stražnik, ki je »detektiva« aretiral. Izroččen bo sodišču.

Dostavek V. nedeljski številki »Jutra«, so bila med udeleženci proslave 40letnice maturo ljubljanske in novomeške gimnazije po pomoti izpuščena imena. V zgornji 3 vrsti kot 6. Anton Zore, župnik Murna peč, kot 7. Franc Neubauer, župnik Veliki gaber, kot 8. Franc Cvek, prometni inspektor v pokoju.

PRIVATNA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI »CHRISTOFV
 UČNI ZAVOD »Domobranska c. 15
 VPISUJE DNEVNO
 Najstarejša, najbolje obiskana privatna šola. Šolnina samo Din 120.—. Popusti. — Pouk se prične 2. oktobra. Zahtevajte prospekt. 10126

Popravek. V »Zahvali« po pokojnem Antonu Gerbu se je vrnila pomota in sicer se zahvaljujejo žalujoči ostali med drugim tudi g. Stanetu Škraberju in ne Škroberju, kakor je bilo pomotno navedeno.

Sejem na Polniku, ki se sicer vrši vsako leto na četrtek po križevem tednu, letos odpade.

Državnim uradnikom daje za šolsko mladino tvrdka M. Tičar šolske potrebščine pri večjem odjemu tudi na obroke. Velika izbira risalnih in tehniških potrebščin po najnižjih cenah.

Antauer: Do stvarnega uka v I. razredu. Ta knjiga je izšla. Naročila sprejema Tiskarna av. Cirila v Mariboru.

Černetov poslovni koledar, šest letnik 1934 izide v novembru ter bo dostavljen in razposlan dosejdanjem naročnikom. Cena kot doslej, 30 Din, sodišča in uradi uživajo popust. Zaradi omejene naklade so naročila nujna: Dvorni trg 1, Ljubljana.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

ZOBOZDRAVNIK
DR. MIRKO KAMBIČ
 zopet redno ordinira.
 Telefon 33-28. 10128

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra 6. oblakost 1—10 7. padavine v mm. 8 vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo na višjo, druge najnižjo temperaturo.

11. septembra
 Ljubljana 7, 771.8, 9.8, 95, E1, megla, 2.0, dež; Ljubljana 13, 771.2, 19.2, 70, ENE2, 2.0, —; Maribor 7, 772.0, 9.0, 90, mirno, 0, —; Zagreb 7, 772.2, 11.0, 90, mirno, 0, —; Beograd 7, 772.3, 10.0, 90, mirno, 0, —; Sarajevo 7, 773.0, 6.0, 90, mirno, 0, —; Skoplje 7, 770.3, 15.0, 60, NE1, 0, —; Split 7, 768.1, 20.0, 60, ENE2, 0, —; Kumbor 7, 767.0, 18.0, 80, mirno, 0, —; Rab 7, 769.1, 18.0, 60, mirno, 0, —; Temperatura: Ljubljana —, 9.3, 19.4, —; Maribor 17.8, 8.0; Zagreb 18.8, 9.0; Beograd 22.7, 7.0; Sarajevo —, 3.0; Skoplje —, 10.0; Split 27.0, 17.0; Kumbor —, 17.0; Rab —, 16.0.
 Sonce vzhaja ob 5.31, zahaja ob 16.24. Luna vzhaja ob 21.19, zahaja ob 13.52.

Zvočni kino IDEAL
 Samo še danes
 Znan roman
ZANE GREYA
 v filmu:
 „Strah pustinje“
 Amerika pred notetičniki, ekspremirni vlaki in aeroplani. Kako se postane cowboy!
 Danes ob 4., 7. in 9. uri svečer
 Jutri: slavni ruski basist
Fjodor Šaljapin
 kot
Don Quichotte

Iz Ljubljane
 Napredovanje. Za šefa knjigovodstva v peti skupini v podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani je povišan g. Koloman Meisner.
 Uradniška pripravavna in Higienemskemu zavodu v Ljubljani sta imenovana g. Stane Kandas, dnevnikar istega zavoda in inž. Josip Hočevar iz Ljubljane.
 Porazen vpis v I. razred učiteljskega v Ljubljani. Prešli smo: Čitali smo, da je ministarstvo prosvete odredilo, da se v tekočem šolskem letu zaradi nadprodukcije absolventov učiteljske v dravski banovini otvori samo na ljubljanski učiteljski šoli I. razred, moški oddelek. Čitali smo tudi, da se je v omenjeni razred vpisalo le osem dijakov, od katerih jih je bilo še par odklonjenih. Tako neznamena vpisa v I. razred gotovo ljubljansko učiteljske ne beleži. Kje tiči vzrok k tako malemu vpisu. Odgovor je prav lahek. Odkar je izšla narredba, da se na učiteljsko šolo sprejemajo le absolventi nižje gimnazije z nižjim tečajnim izpitom, lahko uvidimo iz izvestij uspeha učiteljskih kandidatov, da zaradi tega, ker ne pride na učiteljske več oni material, katerega je svoj čas bilo na izbero, ko so še sprejemali absolvente meščanskih šol. S tem pa še ni nikakor rečeno, da srednja šola zaostaja za meščansko šolo. V praksi se je drugače zgodilo. Odkar ima učiteljske pet letnikov, dijaki z nižjim tečajnim izpitom nižje srednje šole tudi s srednje dobrim uspehom rajši nadaljujejo študij na gimnaziji, kjer eno leto prej dovrše srednješolski študij. To v celoti potrjuje tudi letošnji vpis. Na produkcija absolventov učiteljske ni nikakor kriva tako neznamena vpisu. V naši banovini imamo nad 30 meščanskih šol. Vsaka izmed njih ima gotovo dva do tri najboljše absolvente odličnejše, ki bi z največjim veseljem in ljubeznijo do učiteljskega poklica vstopili v učiteljsko šolo. Tem krepkim, zdravim, nadarjenim in pridnim absolventom je pot na učiteljsko šolo zaprta. Merodajni faktorji, odprite te mladini pot na učiteljske, kajti dokazano je, da so naši kmečki fantje in dekleta nad vse marljivo dijaki in tudi v življenju dobri prosvetni delavci med narodom.

PAN» Viktorija ovratniki vedno čisti brez pranja, kakor tudi vse druge damske in moške modne potrebščine NAJCENEJE pri PIRNAT, Sv. Petra cesta 22. 244
 Esperanto! Najlažje in najhitreje se ga naučite po izvršni in zabavni metodi, brez vsakih učil. Vabimo vas k poskusni uri v četrtek, 14. t. m. ob 20. v prostorih šole na Grabnu, Čojzova cesta. Po zaključku tečajne se interesenti lahko vpšejo. Tečaj bo vodil diplomirani učitelj esperanta.
 Aeroput vas najhitreje popelje iz Ljubljane v Zagreb, Beograd, Skoplje ali Sušak. Poslužite se letal Aeroputa, ki odhajajo iz Ljubljane v vseh smereh dnevno razen ob nedeljah. V petek je naš potnik jutraj ob 7. odletel v Beograd in se že istega dne po izvršenem poslu vrnil ob 17.30 zopet v Ljubljano. Vse informacije dejeta pisarna »Aeroput« tel. 36-21 in »Putnike« v Ljubljani.
 Resna nogometna tekma. Dne 1. okt. ob 16. se bodo spoprijeli na nogometnem igrišču »Primorje« ob Tyrševi cesti uslužbeni tramvaja in pošte. Čisti dobiček bo v korist ljubljanskim mestnim revežem in trboveljskim gluhočim. Tekma bo zaradi tega zanimiva, ker bodo igrali člani moštva skoro vseh ljubljanskih in izvenljubljanskih klubov, in to najbolj s znanimi imeni. Videlo se bo, kako veliko število državnih in mestnih uslužbencev goji sport v raznih klubih. Boj bo hud, ker obe stranki razpolagata s kvalficiranim moštvom pregora razreda.
 Društvo Tabor. Drevi ob 8. pevka vaja na realki (Vegova ulica). Novi pevci in pevke iskreno vabljani!
 Ptice se selijo. Škodljivi sračoperji so prvi zapustili naše kraje. Škorci in drozgi so se začeli zbirati v velikih jatah in se pripravljajo na odhod. Naše ljubljenske lastavice so nas tudi že začele zapuščati, ker so nastopile hladne noči. Pravijo: »Pomladanska Marija lastovke v deželo pripelje, jeseenska (Mali Smaren) pa jih odpelje. Letos prav gotovo ne bo izjeme.
 Sezona za gobe. Pretekli teden je nastopila prava jesenska sezona za gobe. V soboto so gobarice zasedle kar 6 dolgih vrst stojnic, na katere so postavile do 2000 kilogramov gob, v prvi vrsti jurčkov. Zaradi obilice gob so cene, znatno padle. Merica je bila po 3 Din, kilogram pa po 8 Din, še nekaj dni prej pa po 12 Din. Tudi včeraj je bilo na trgu mnogo gob. Največ so jih prinesle kmetice iz okolice Smedlnika, Skarucne in Suhodol. Tam so po gozdovih kar pravec farme. Tudi pri Brezovici jih je obilo. Po smledniških in bližnjih gozdovih so se že pojavili prvi karžiji, kukmaki in redke kodravnke. Računajo, da bo letošnja sezona trajala tja do srede oktobra, vendar v celoti ne bo tako bogata kakor lanska, ki je trajala še celo prvo polovico novembra. Lani so nabirali gob v dravski banovini iztržili okoli 12 milijonov dinarjev. Zlasti so lepe tišočake dobili v litjskem srezu in Poljski dolini. Mnoge rod. bine so zaslužile na gobah 1000 do 1500 Din na teden.
 Avtomobil ga je podrl. Včeraj je nekje na gorenski cesti blizu št. Vida neznan avtomobilist podrl brezposelnega delavca Antona Bečaja, pristojnega na Bloke.

Ranjenou je nudil prvo pomoč dr. Arko, nato so bili poklicani reševalci iz Ljubljane, ki so ga s avtomobilom prepeljali v bolnišnico. Bečaj je bil med prevozom že nezavesten, pozneje se je zavedel.
 Nesreča kolezarja. Mizaraki vajenec Anton Mazora iz Kranjše pri Lukovici se je včeraj peljal na kolesu, v Prevotah je pa tako nesrečno odletel, da si je zlomil levo ključnico. Prepeljali so ga v bolnico.

Iz Maribora
 Veliko javno tombolo v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju priredi Mariborsko slovensko žensko društvo na Trgu Svobode v nedeljo 17. t. m. ob 15. uri. Kakor običajno porazdeli društvo tudi letos razen 10 glavnih dobitkov veliko število drugih koristnih in lepih daril, zlasti tudi ročnih del, ki so jih podarile članice. Razstava dobitkov bo od srede naprej v izložbenem oknu Scherbanovega paviljona na Aleksandrovi cesti. Društvo naproša cenjeno občinstvo, da ga podpre v delu za Počitniški dom ter pridno posega po tombolskih kartah.
 Obmejni promet. V avgustu je prekorajlo severno mejo 43.196 oseb. Od teh jih je dopotovalo 20.119, odpotovalo pa 23.079. Preko Maribora je dopotovalo v našo državo 16.230 potnikov, v istem času jih je pa odpotovalo preko Maribora 19.098 Potnikov v tranzitnem prometu je potova, lo preko Maribora 5437. Največji promet je bil z Avstrijo in Češkoslovaško, v tranzitu pa največji z Italijo.

Knjigarna Tiskov. zadruge
 v MARIBORU, Aleksandrova cesta 13
 ima v zalogi
šolske knjige
 za vse šole
 In veliko izbiro šolskih potrebščin.
 Dijaki kupujte v naši knjigarni!

Nov grob. V Studencih pri Mariboru je preminila po dolgi mučni bolezni v 64. letu ga. Čerče Franciska. Blagopojnično bodo pokopali danes ob 16.30 izpred mrtnišnice v Studencih na tamošnjem pokopališču. Blag ji spomin, preostalim neše iskreno sožalje!
 Dve nezgodi. S kolesa je padel v nedeljo 27 letni delavec Josip Hrač iz Jezderske ulice tako nesrečno, da se je občutno ranil na bradi. Prepeljan je bil v tukajšnjo bolnišnico, kamor so spravili tudi 60 letnega prevzičkarja Ignacija Vogrina iz Spodnje Dupleke, ki ga je nekdo s palico napadel in nevarno ranil.
 Nenavaden gost v vrtnarskem nasadu. Preteklo soboto se je zatekla v vrt tukajšnjega vrtnarja Ambroža na Koroški cesti mlada srna, ki kaže vse znake popolne udomačenosti. Vrtnar jo bo obdržal do lastnikove zglasitve v svoji oskrbi.

Iz Celja
 Minister dr. Srkulj v Celju. Včeraj ob 10. dopoldne je prispel iz Maribora v Celje minister za zgradbe g. dr. Stjepan Srkulj v spremstvu svojega kabinetnega šefa g. Jojiča in načelnika tehničnega oddelka banke uprave g. inž. Krajca. Gosp. minister je inspiciral tehnični oddelek (277 Slovencev in 8 Srbinov), i Čehoslovakinja in 6 Nemk. Po veri pa je 280 rim. kat., 3 pravoslavne, 6 evangelijskih in 3 izraelit. sk. — Mestna deška narodna šola šteje 260 dečkov, manjšinski oddelek pa 28 otrok, in sicer 20 dečkov in 8 deklic, skupno 288 otrok. V prvi razred se je vpisalo 44 dečkov. Po narodnosti je 246 Slovencev, 3 Hrvatje, 8 Srbov, 1 Rus in 2 Nemca; v manjšinskem oddelku pa 4 Slovenci (!) in 24 Nemcev. Po veri je v slovenskih razredih 250 rim. kat., 8 pravoslavnih in 2 protestanta, v manjšinskem oddelku pa 21 rim. kat. in 7 protestantov.
 Šola Glasbene Matice v Celju. Vsi dostej prijavljeni novi in lanski gojenci naj se zberejo v četrtek 14. t. m. ob 14. v prostorih Glasbene Matice na Slomškovem trgu, kjer bo razdelitev učnega reda. S tem dnem se prične redni pouk. Gojenci, ki še niso vpisani, se do 14. t. m. lahko še naknadno vpšejo.
 Žrtve nesreči in napadov. V soboto ob 19.30 je neki avtomobil povozil 20letnega posesnikovega sina Franca Jelca z Ostrožnega pri Celju in ga težko poškodoval po hrbtu. Na Kalobju si je v nedeljo dopoldne 67-letna preuzičkarica Franciška Zupančeva pri padcu s kolesa zlomila desno roko. V St. Janžu pri St. Lovrencu pod Prožnom je neki pes podrl dveletno delavčvo hčerko Karolino Kresnikovo in ji zlomil desno ključnico. 60letni viničar Jurij Vrečko z Babnega pri Celju je padel v močiji na soboto na Miklavškem hribu in se občutno poškodoval po obrazu. V Zlatečah pri Novi cerkvi je 8. t. m. jutraj neki možki v prepri napadel 68letnega kočarja Jurija Preložnika ter mu zlomil leve sredinice in ga poškodoval po obrazu. 48letni delavec Franc Cmok od Sv. Rozalije v šentjurski okolici je padel na poti iz tovarne domov tako nesrečno, da si je zlomil desno nadlehtnico. Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnišnici.
 Kino Union. Danes ob 20.30 zvočna komedija »Ljubzen - diktator« (s 13 pri mizi) in zvočni žurnal.

Iz življenja in sveta

„Stroj ni prekletstvo človeštva“

Zborovanje svetovne znanosti v Leicesteru

Več nego 2000 najuglednejših znanstvenikov iz vseh dežel sveta se je odzvalo vabilu Britske družbe za napredek znanosti (British Association for the Advancement of Science), da bi na zborovanju v Leicesteru referirali o svojem novem specifičnem delu. Znameniti matematiki, astronomi, zdravniki, naravoslovci so se morali zadovoljiti z zaslišanji posteljami v hotelskih kopalnicah, ker v mestu ni bilo dovolj prostora za vse. Pred 26 leti je bil Leicester prav tako sestajališče za svetovni parlament znanosti.

Zanimivo je, kako je v tem razdobju tudi znanost pod pritiskom razmer stopila s svojega bolj in manj ekskluzivističnega piedestala in se je pričela ozirati malo tudi na vsakdanje skrbi človeškega rodu. Sir Frederick Gowland Hopkins, znameniti angleški biokemik in predsednik letošnjega znanstvenega zasedanja v Leicesteru, je postavil v tem znamenju predlog, da bi se v vsaki deželi sveta osnoval »možganski trust«, zveza znanstvenikov, ki bo svojo vlogo opozarjala na vse važne novosti v mednarodni znanosti in ki bi imela tudi na dnevno politiko v toliko svoj vpliv, da bi kot »hrbenica svetovne politike« bila v stalnem stiku s političnimi voditelji.

Takšni predlogi, da bi najvišji intelektualni krogi, znanstveniki in umetniki, aktivno posegel v politične probleme, ki so jih doslej le prečesto reševali politični mazači in diplomati brez duhovne kvalifikacije, so začeli v zadnjih letih deže-

vati z vseh strani in tudi mednarodne organizacije umetnikov so se izrazile že opetovano v tem smislu.

»Stroj je blagoslov človeštva in ne njegovo prokletstvo,« je izjavil sir Gowland Hopkins. »Samo od človeka je odvisno, kako si ta blagoslov izkoristi. Velika nevarnost za bodočnost ni v nadaljnjem razvoju stroja, temveč v negotovosti denarnega gospodarstva. Če ubegne civilizacija takšnim nevarnostim, ki ji v resnici pretijo, se ne bojim, da bi postalo žrtev tako zvane mehanizacije življenja. Stroj je človekovo delo in od človeka zavisi, da si ga napravi za svojega sužnja, ne pa da postane sam suženj stroja. Čim bolj se bo osvobodilo tlake delu, tem srečnejše bo človeštvo in tem bolj bo lahko svoj prosti čas izkoristilo za izobrazbo svojih notranjih sil, za razširitev svojega duševnega obzorja.«

Sir Frederick Hopkins je, kakor znano profesor biokemije na vseučilišču v Cambridgeu in je pred štiridesetimi leti odkril vitamine. O vitaminih bo tudi predaval, kajti nešteto je še skrivnosti, ki se držijo teh tako popularnih, življenjskih primerei človeške in vsake živalske hrane. Med drugimi predavanji so posebno številni oni, ki obravnavajo šolstvo in njegove reforme, pomen kinematografa kot učila, vzgojo otrok v predšolski dobi in podobna vprašanja, ki zadevajo neposredno sedanjost in stremijo za izpopolnitvijo človeštva v prihodnosti.

Nemčija bi rada svoje prejšnje kolonije

Nemci razvijajo živahno propagando za vrnitev svojih nekdanjih kolonij in v Berlinu so otvorili celo razstavo v ta namen, ki potuje sedaj od mesta do mesta in propagira zlasti med mladino za to idejo.

Državna zveza za kolonije je podprla to propagando tudi z izdajo zlatih in srebrnih medalj, ki kažejo na eni strani bivše nemške afriške kolonije, na drugi strani pa moza, ki si krči z mečem pot skozi trnjevo goščavo — versailleske mirovne pogodbe. Napis na tej strani »Mehr Raum« pomeni: Potrebujemo več prostora. Zlate kolajne te vrste prodajajo po 100 mark kos.

Človeški torpedi

»Daily Express« poroča, da se japonske mornariške oblasti bavijo z idejo človeškega torpeda, ki naj bi se uvedel v mornarico. Zaenkrat gre le za prostovoljce iz vrst vojakov in mornarjev, ki se izjavijo pripravljene, da stopijo v službo domovine. Torpedi bodo tako zgrajeni, da bo v njih prostor za človeka, ki bo imel nalogo privedi torpeda na cilj. Pri razpočenju torpeda bo seveda usmrten tudi njegov vođa, toda imel bo zato zadoščenje, da bo v trenutku smrti vedel, če je zadel sovražnika ali ne. Japonske mornariške oblasti so izjavile, da rabijo zaenkrat 400 prostovoljcev za človeške torpede. Javilo pa se jih je doslej 5000, iz česar sklepajo, da pojde ta način moritve bujno v klasje.

DOBRO JE, ČE VEŠ

da je ameriški avtomobilski kralj Henry Ford svojim delavcem zvišal mezde za 20 odstotkov;

da je tajfun na Japonskem razdejal cirkus Hagenbeck;

da je umrl v Budimpešti vođa protihabsburške propagande, advokat dr. Dezider Polonyi;

da je sprejel švedski raziskovalec Sven Hedin povabilo na ekspedico v Kitajski Turkestan in da se bo takoj odpravil na 8-mesečno potovanje v Sinkiang;

da je občina Kramsach na Tirolskem odzvala Hitlerju častno občanstvo, ki mu ga je bil občinski svet podelil pred pol letom;

da je parlament republike Čile sprejel zakon, ki proglašja komunistično in fašistično udejstvovanje za protizakonito;

da preklicujejo vest, da je bil Herriotn o priliki obiska v Moskvi podeljen čin polkovnika rdeče vojske.

Avstrija ojačuje svojo mejo proti Nemčiji

Oddelek nove čete granicarjev za varstvo avstrijske meje proti hitlerjevskim vpadom

Praška žrtev agnoscirana

Nesrečnica je bila 23letna služkinja — Zverinski morilec bo kma v rokah pravice

Praška kriminalna policija mrzlično nadaljuje s preiskavo skrivnostnega umora ženske, koje razsekano truplo so našli v dveh kovčegih na postaji v Bratislavi, odnosno v Košicah. Dognano je, da je žrtev 23letna služkinja Ottilija Vranska iz Brezna na Slovaškem.

Ko je praška policija objavila sliko umorjene žrtve v listih, sta se na ravnateljstvu javili med mnogimi drugimi tudi dve ženski, ki sta izjavili, da je umorjenka njuna sestra. Policija je vprašala, če je imela ta sestra kakšno posebno znamenje. Sestri sta povedali, da je imela majhno bradavico na nosu. Sodni zdravnik univ. prof. Hajek, ki je mrliča preiskal, je potrdil to izjavo, nakaš so sestri ob 4. zjutraj odvedli v patološki inštitut, kjer sta

potrdili,

da je umorjenka v resnici njuna sestra.

Otilija Vranska je že v ranih letih zapustila očetov dom na Slovaškem ter je šla iskat službe. Lani 3. oktobra so jo orožniki v Kysuckem novem mestu prijeli zaradi lahkoživga življenja. Tedaj so napravili tudi prstne odtise, ki se popolnoma ujema jo s prstnimi odtisi žrtve strašnega umora.

Letos 1. marca se je Vranska odpeljala v Prago, kjer je bila 14 dni brez službe. Potem je dobila nameščenje in je ostala v službi do 1. junija. Gospodinja, ki jo je zanoslovala, prvi, da dekle ni napravljalo slabega vtisa nanjo. Bila je prosta ob nedeljah samo od 3. do 7. ure popoldne in je prihajala redno domov. Po izstopu iz te službe se je Vranska vdinila za služkinjo v restavraciji Kaderabek na Kral. Vinohradih. Toda to službo je zapustila 8. avgusta. Lastnik restavracije pravi, da je kazala Vranska šele proti koncu službovanja naklon k

lahkoživosti.

Bila je zelo dostopna nagovarjanju moških. Po tej službi se je nastanila na Vinohradih v Velehradski ulici, in sicer z dekletom, ki se je z njim seznanila v Kaderabkovi restavraciji.

Zvečer pred smrtjo, t. j. 31. avgusta, je videla neka prijateljica Vransko še ob 20. zvečer na Vaclavskem namesti v pasaji palače »Koruna«. Na sebi je imela temnozeleno obleko z ovratnikom iz peščne barve, v roki pa je nosila veliko damsko torbico. Pozneje so jo videli še enkrat, in sicer ob 11. zvečer na Karlovem namesti, okrog polnoči pa je Vranska obiskala gostilno

»Pri političnem mrtvecu,«

kjer je po izjavi prič pojedla veliko jabolko. Preiskava želodca umorjenke je res po-

kazala, da je pojedla jabolko eno, največ pa dve uri pred smrtjo. Tako sklepajo izvedenci, da je Vranska postala žrtev zločina v času od 1. do 2. ure ponoči. To pa ob 1. ponoči je bila še živa, ker so jo videli nekateri pred neko gostilno v Melantrichovi ulici.

Policija je aretirala več moških, ki so bili z Vransko v usodni noči, med drugim tudi nekoga moškega, ki je brez pravega zanimanja in ki je tajil, da je bil z Vransko. Tega moškega policija še zaslišuje in prav od njega pričakujejo važnih odkritij.

Poleg tega moškega je policija aretirala ciganskega kapelnika Czanko, tretjega sumljivega moškega pa išče. To je neki natakar z več zlatimi zobmi, o katerem ni po umoru Vranske ne duha ne sluha. Več prič je videlo žrtev v noči pred umorom v njegovi družbi.

Neki prodajalec časnikov je izjavil na policiji, da je prodal Vranski na Vaclavskem namesti v noči pred umorom list »Proud«, v katerem je bilo zavito truplo žrtve.

Krog okoli neznanega morilca se zmerom bolj zožuje in ni dvoma, da bodo kriminalni uradniki, ki so dognali, kdo je umorjena ženska, prišli tudi na sled pravemu morilcu. Policija ima doslej pod ključem 27 moških, ne ve se pa, če je med njimi že morilec.

KARIKATURA

General O' Duffy, vođa irskih fašistov

ANEKDOTA

Mladi madžarski pisatelj Melhior Szasz je pred časom napisal krasno odo na cigaro. Pesem je imela v nekem zelo razširjenem tedniku in je bila posebno med kadilci deležna sivega priznanja. Našel se je celo sikladatelj, ki jo je uglasbil. Njene melodije se sedaj povsod popevajo.

Nekoga dne pa je prejel pisatelj zavitek. Razvil ga je — v njem je bilo 100 cigar, ki mu jih je poklonila tobačna režija v krasni kaseti. Tedaj je šinila postu v glavo misel. Napisal je pesem, v kateri je opoval prav kar ledene madžarske bankovce po 100 šillingov. Tudi ta pesem je dosegla svoj namen, čeprav drugače, kakor je pesnik upal. Natisli so jo z lepimi črkami, Szasz je kupil en število in ga poslal finančnemu ministertvu s nemim priporočilom za primerno nagrado.

Čakal je in čakal, kdaj pride odgovor — in nekoga dne je res prišel. Finančno ravnanstvo je krasno pesnika, naj takoj plača po približni politni položnici 1 šilling in 80 pengov, ker ni koletoval svoje višje.

YSAK DAN ENA

Zamenjani vlogi

PRISTOPAJTE K AEROKLUBU

Sprememba v francoski vladi

Dalimier, novi minister za kolonije

Velika železniška nesreča

V Binghamtonu se je primerila železniška nesreča, ki jo smatrajo za eno največjih katastrof te vrste v zadnjih letih. Neki posebni vlak, ki je vozil občinstvo na svetovno razstavo v Chicago, se je ustavil pred postajo v Binghamtonu, kjer so bili vsi tiri na kolodvoru zasedeni. Medtem je pridrdral po istih tračnicah zaradi napačno postavljene kretnice drugi vlak z mlekom ter zavozil v prvega.

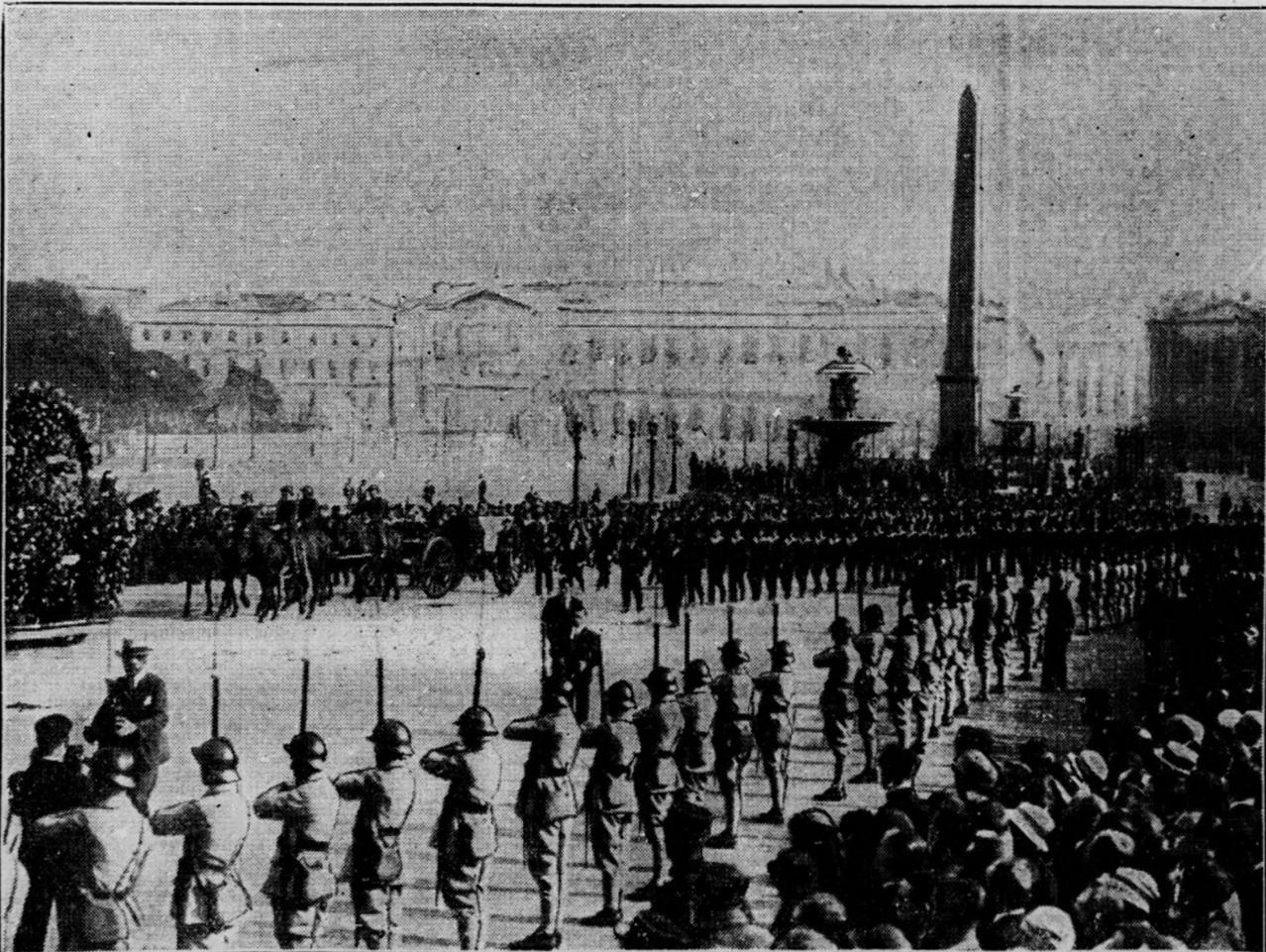
Učinek trčenja je bil strašen. Sunek je porinil vagon osebnega vlaka drugega v drugega in zmečkal mnogo potnikov. Poročajo, da so našli takoj po nesreči 35 mrtvih in 75 hudo ranjenih. Iz stisnjenih vagonov so se razlegali obupni klici na pomoč. Ko so videli nesrečo, so se nekateri potniki sami lotili reševanja ponesrečenec, ki so bili stisnjeni med razbitine vozov. S sosednih postaj so odšli proti Binghamtonu takoj reševalni vlaki z zdravniki in strežniškim osebjem ter so odpeljali ranjence v bolnišnico, mrlične pa v najbližnjo mrtvašnico.

Smrt moža, ki je zaključil svetovno vojno

V Brightonu je umrl seržant Frank Hilder - Pennington po 46 letnem službovanju. Po poklicu je bil telegrafist, in sicer večšak za Morsejev sistem.

Hilder-Pennington je bil tisti, ki je 11. novembra 1918. po načrtu britanskega generalnega štaba oddal zgodovinski brezžični brzojav za ustavitev sovražnosti na vseh bojiščih zapadnih veseli. Po njegovem naročilu so bile takoj ustavljene sovražnosti proti poraženi nemški armadi.

Zadnja in najvišja čast obnovitelja francoske vojne mornarice

Pogreb ministra Georgesa Leyguesa na Trgu svobode v Parizu

I. H.: Jezero ljubezni

Roman

Tudi mrs. Ashbeyeve je bila tega srečanja zelo vesela. Hvala Bogu, njena hčerka je bila našla pravo družbo zase! Zakaj v njeno žalost se Sybil na svojem potovanju po Evropi dotle ni zadovoljevala s tem, da bi bila — kakor druge Američanke — v naskoku ogledovala vse znamenitosti in porabljala ostali čas za spoznavanje zabav velikega sveta, za ples in obiskovanje najelegančajših zabavišč: smer njenih nagnjenj je bila taka, da je mati nikakor ni mogla razumeti. Njena vedežljivost ni bila utolažena s tem, če se je na svoje oči prepričala, da visijo v tem in tem muzeju najboljše slike, da v tem in tem restoranu najbolje ješ itd. — ampak njeno zanimanje je segalo delj.

Mrs. Ashbeyeve temu ni ugovarjala, kakopak, s pogojem, da tudi hči ni zahtevala njene udeležbe pri svojem početju.

Ellen je z veseljem nasmeškom poslušala tožbe razburjene matere o Sybilinih čudnih željah. Nehote je primerjala mrs. Ashbeyevo s svojo teto Nino. Kolikanj sta si bili podobni v svojem otročjem strahu pred starostjo, svoji površnosti in svoji prostodušnosti, ki ji ni bilo moči ničesar zameriti!

»Kaj misliš, Sybil, ali bova kdaj tudi medve takšni?« je vprašala prijateljico, ko sta pozneje sami sedeli v salončku.

Sybil je skočila pokoncu in vrgla svetle črne lase nazaj. »Saj to je moj večni strah, da se ne bi tudi me tako razvile. Vsaj jaz, zakaj ti se gotovo ne boš.«

»Misliš, da ne?« Ellen je vedela, da jo je prijateljica, ki je bila leto dni mlajša od nje, vroče občudovala in morda kar previsoko cenila.

»Ne,« je rekla Sybil, in njen temnorjavni, deški obraz, ki si ga ni v materino žalost nikoli barvala, se je zresnil. »To je tisto, kar je slovanskega v tebi.«

Natanko ji prav za prav ni mogla razložiti, kaj misli. Prave Američanke so bile vse tako površne in željne zabav. Ellen je bila v teh rečeh čisto drugačna. Premišljevala je o vsem, kar jo je srečalo v življenju, in imela tisto čudno navznotrjno smer, kakor večina Slovanov.

Ellen jo je v dvomu pogledala. »Saj tudi ti nisi zadovoljna z življenjem bogate Američanke; tudi ti iščeš v življenju globljeга zmisla.«

»A vendar me je zmerom neznanstvo strah,« je strastno rekla Sybil, »da ne bi pozneje tudi jaz postala taka kakor moja mati in njene znanke, in ne bi bili bridi in tenis, dobrodelne prireditve in nega telesa glavna vsebina mojega življenja. Vsekakor sem pa srečna, da sem te spet našla,« je končala svoje premišljevanje. »Zdaj se lahko skupaj lotiva odkritja sveta. Mama je dobro spravljena, v tukajšnji ameriški naselbini je našla znanko iz Chicaga, ki bo lahko z njo od jutra do večera nakupovala in gojila družabnost.«

»A jaz ne ostanem več dolgo tu,« je oporekla Ellen; »samo toliko časa še, da stric Milan opravi svoje posle.«

»O tem ni govora,« je dejala Sybil. »Ostala boš, dokler ostanemo me. Ali misliš, da te bom pustila od sebe in se spet tako na smrt dolgočila z mamo in njenimi ljudmi? Zakaj prav za prav spremljaš strica?«

Isto vprašanje je zadala, ko sta se pri kosilu srečala z Milanom Črnetom. Milan Črni je bil utrujen od dolgega obravnavanja v mi-

nistrstvu; toda obraz se mu je zjasnil, ko sta mu prišli v veži Ellen in Sybil naproti.

»To je Sybil Ashbeyeve, stric Milan, moja najboljša prijateljica.« Sybil je krepko, po deško stisnila Milanu Črnetu roko. Kar na prvi pogled sta bila drug drugemu po godu. V navzočnosti deklet je za malo časa pozabil svoje skrbi. Vesel, živahen, očarajoče ljubeznen, je sedel med njima kakor pravi kavalir.

»Skoda, miss Ashbey, da niste že prej prišli. Jutri morava spet domov.«

»Ah si že opravil, striček?« je vprašala Ellen.

»Opravljena ta reč še dolgo ne bo. Zdaj moram igrati nekakšnega kurirja med našimi gospodi in ministrstvom.«

»Oh, prosim vas, pustite mi Elleno tukaj,« je poprosila Sybil. »Skupaj si bova ogledovali Beograd. Drugače sem zelo sama, zakaj mama noče spoznati v Beogradu ničesar drugega kakor kraje, kamor zahaja ves svet. Ze tako sem jo komaj spravila v ta konec Evrope.«

Milanu Črnetu je Sybilin predlog zelo ugajal. Na tihem je bil že ugibal, kaj naj Ellen prav za prav dela v Ljubljani. Sam je bil ves dan vprežen, rodbina je bila pa še vedno na Bledu. In Vlasta, njegova snaha, tudi ni bila prava družba za tako dekle.

»Ne, ne,« se je strahoma pobranila Ellen. Z Vlasto se res ne bi razumeli. Njena brezmejna ošabnost ji je branila gledati delj kakor do meje lastnega družabnega sloja. Karkoli je mrgolelo onkraj te meje, po njenem mnenju ni imelo pravice do življenja. Ellen, ki je bila važena brez pred sodka gledati ljudi in jih ceniti po njihovi osebnosti, se je bila že prve dni ogorčeno sprla z Vlasto. — Teta Nina je bila takisto ošabna, a obenem tudi veliki otrok, ki mu ni bilo moči zameriti. Vlasta je imela pa bister razum; lahko bi se bila uprla svoji slepi prevzetnosti, če bi se bila hotela.

Sport

Oživljeni sportni klub Logatec

V Logatcu je bil sport pred 6 leti v bujnem razvoju. Ker pa ni bilo resnih in zanesljivih voditeljev, je takratni sportni klub presenetljivo hitro zaspal. — Nekaj let pozneje se je ustanovil smučarski klub, ki pa poleg smučarstva drugih sportov ni gojil. — Logaški mladini pa je vendarle rojil po glavi nogomet in na dolgotrajno pritiskanje velike skupine nogometašev se je odbor smučarskega kluba končno odločil, ustanoviti nogometni odsek. Logačani pa nimajo le dobrih nogometašev in smučarjev, temveč imajo tudi izvrstne plavalce, katerim omogoča krasni bazen logaške občine najširše udejstvovanje. — Vse to nas navdaja z upanjem, da bo tudi Logatec postal v najkrajšem času močna sportna trdnjava.

Na praznik dne 8. t. m. je bilo novo nogometno igrišče otvoren s tekmo SK Javornik, Rakek : Logatec 6 : 2 (3 : 2).

Moštvo domačinov je častno prestalo svoj krst. Borili so se vsi zelo pošteno in v čisto ograženi vrata nasprotnika. Zlasti sta ugajala srednji napadalec in levo krilo. — SK Javornik z Rakeka se je pokazal kot trdo, izdržljivo, pa tudi dobro moštvo. V početku se na velikem prostoru krčili niso znašli, pozneje so se popravili in je zlasti bil dober levi krilec. — Obrambo ima odlično. Tudi napad je dobro funkcional in je nekaj golov rezultiralo iz lepo zasnovanih kombinacij.

Dopolnje je privedil SK Logatec stafetni tek po Logatcu na progi približno 1000 m s štirimi predajami, pri katerem je zmagal znana nepremagljiva stafeta SK Javornika z Rakeka. — Pri nato slededem gozdem tekem je odnesel prvo mesto Janko Oblak (SD Vrhnika), drugi je bil z malo razliko Mršek Tone (Javornik-Rakek), nato pa brata Kralj (Logatec).

SK Logatcu na uspešni prvi prireditvi čestitamo in mu želimo najlepšega razvoja.

Službene objave LNP

(S seje p. o. 6. t. m.)

Popravlja se vrstni red izžrebanih parov podsveznega liga razreda, ki so bili pomotoma napačno objavljeni in določijo se termini.

1. oktobra: Rapid : Maribor v Mariboru - Celje ali Elan : Zelezničar v Celju ali Novem mestu. — Čakovečki SK : Hermes v Čakovcu.

8. oktobra: Čakovečki SK : Rapid v Čakovcu - Celje ali Elan : Maribor v Celju ali Novem mestu - Zelezničar : Hermes v Mariboru.

15. oktobra: Zelezničar : Čakovečki SK v Mariboru - Celje ali Elan : Hermes v Celju ali Novem mestu.

22. oktobra: Zelezničar : Rapid v Mariboru - Čakovečki SK : Celje ali Elan v Čakovcu. - Hermes : Maribor v Ljubljani.

29. oktobra: Rapid : Celje ali Elan v Mariboru.

5. novembra: Hermes : Rapid v Ljubljani - Zelezničar : Maribor v Mariboru.

12. novembra: Maribor : Čakovečki SK v Mariboru.

Termini ljubljanskega drugega razreda: A. grupa.

1. oktobra: Grafika : Jadran - Ilirija : Korotan - Slovan : Reka.

8. oktobra: Slovan : Korotan - Ilirija : Reka.

15. oktobra: Ilirija : Grafika - Korotan : Jadran.

22. oktobra: Slovan : Grafika - Ilirija : Jadran - Korotan : Reka.

5. novembra: Slovan : Jadran - Korotan : Grafika.

12. novembra: Ilirija : Slovan - Grafika : Reka.

19. novembra: Jadran : Reka. Izbiro igrišča, prijavo in blagajniško službo ima vedno prvo imenovani klub.

B. grupa.

1. oktobra: Disk : Mars v Domžalah - Zalog : Sloga v Ljubljani.

8. oktobra: Disk : Zalog v Domžalah - Mars : Svoboda, Vič v Ljubljani.

15. oktobra: Disk : Domžale v Domžalah - Mars : Zalog v Ljubljani - Svoboda, Vič : Sloga v Ljubljani.

22. oktobra: Domžale : Svoboda, Vič v Domžalah - Mars : Sloga v Ljubljani.

29. oktobra: Disk : Sloga v Domžalah.

5. novembra: Zalog : Svoboda, Vič v Ljubljani - Domžale : Mars v Domžalah.

13. novembra: Domžale : Zalog v Domžalah - Svoboda, Vič : Disk v Ljubljani.

19. novembra: Sloga : Domžale v Ljubljani.

Iz seznama voficiranih igralcev se črtajo: Vuković Slobodan, Ilirija, Ljubljana - Jamnikar Jože, Pogačar Franc, Burnik Ivan, Tratar Karel, Drapek Vinko, Bitežnik Jože, Vodušek Karel, Korošec Stanislav, Velkavrh Viktor, Babnik Vladimir, Ulčar Ivan, Smid Matko, Primožič Adolf, vsi Svoboda, Vič. — Blažek Ivan, Toplak Josip, Orel Adolf, Schmanz Rudolf, Kinkelhofer Rudolf, Szabo Ivan, Szabo Stefan, vsi SK Soštanj, Soštanj. (Konec.) Tajnik II.

V nekaj vrstah. V nedeljo je Anglež F. J. Perry zmagal v finalu teniškega turnirja za ameriško prvenstvo v Forest-Hill-u in potolkel svetovnega prvaka J. Crawforda, letošnjega avstralskega, francoskega in britanskega prvaka. Perry je zmagal v petih setih 6 : 3, 11 : 13, 4 : 6, 6 : 0, 6 : 1. Perryjeva zmaga pomeni krono letošnjih britanskih uspehov na teniškem polju. Kakor znano so si Angleži letos po celih 21 letih priborili nazaj Davisov pokal, skoraj še pomembnejša je pa zanje zmaga na ameriških tleh. — V nedeljski predtekmi na igrišču Hermesa v Šiški sta odigrali prijateljsko tekmo moštvi VSK Triglava in Grafike, ki se je končala neodločeno s 3 : 3 (2 : 1).

ASK Primorje (nogometna sekcija). Važna seja direktorija se vrši danes ob 20.30 v klubskem tajništvu. (Nebotičnik IV. nadstropje, soba št. 410).

ZSK Hermes (nogometna sekcija). — Danes ob 18. dalje strogo obvezen trening vseh igralcev. Ob 20. seja sekcijskega odbora pri Beliču.

Sokol

Sokolski nastop v Kamniku

Svoj letošnji telovadni nastop je posvetil kamniški Sokol proslavi 10 letnice rojstva prestolonaslednika Nj. Vis. kraljeviča Petra, staroste našega saveza. Zdelo se je že, da bo dež pokvaril vso prireditev, vendar pa je popoldne posijalo sonce in se je nastop izvršil v najlepšem redu in razpoloženju. Kamniška sokolska družina je bila dobro pripravljena, zabeležbe vredno pa je, da se je število telovadčih naprav prejšnjim letom znatno povečalo. Vendar izrekamo željo, naj društvo v bodoče pritegne v svoje vrste še mnogo več mladine.

Po prihodu popoldanskega vlaka, ki je pripeljal mnogo Sokolstva iz okoliških društev, zlasti iz Domžal, Radomelji, Mengša itd., je krenil od kolodvora dolgi sprevod s kamniško mestno godbo na čelu skoli mesto na okrašeno društveno telovadišče, kjer se je zbralo okrog 600 gledalcev, kar je gotovo lepo število. Proste vaje so vsi od delki izvedli lepo in brezhibno ob prav dobri spremljavi mestne godbe. Največ je nastopilo članov, 39, ki so poleg članic želi največje odobravanje. S posebno prisrčnostjo pa je občinstvo sprejelo staro kamniško sokolsko gardo, ki je tudi nastopila k svojim prostim vajam, jih vzorno izvedla, tako da je bila želja vsch, naj bi njen nastop našel čim več posnemalcev. Po

orodni telovadbi članov in naraščaja je nagovoril vse prisotne podstarosta kamniškega društva, br. Vedin.

Sokolska župa Ljubljana je sporočila vsem svojim edincem, da se bo vršil v dneih od 17. do 24. septembra župni prednjaški tečaj za vodnike. Ker je bilo pričakovati, da se bo v ta tečaj prijaviло veliko število tečajnikov, zlasti še z ozirom na to, ker je vstavilo župno načelnštvo, ki bo vodilo ta tečaj, v spored med drugimi tudi vadbo telovadnih sklad za javne telovadne akademije in telovadne nastope. Ker do danega roka župno načelnštvo še ni prejelo polno število priglások, poziva ponovno vse edince, da pošlejo prijave takoj in v ta namen podaljšuje rok še za tri dni. Po tem roku se ne bo sprejela nobena prijava več. Župno načelnštvo.

III. savezne smučarske tekme bo priredilo naše Sokolstvo v bodoči zimski seziji. Za oktober je nameravana tekma v prekopkrajinskem teku za vse smučarje in bo najbrž savezno načelnštvo slične tekme predpisalo vsem župam v izvedbo.

Jugoslovenski sokolski savez v Chicagu, si je zbral navedeno mesto tudi za svoje središče. Hvalevredno je, da je takoj prevzel časopis društva St Louis in ga pričel nadalje izdajati kot svoje glasilo pod imenom »Sokol«. Jugoslovenska sokolska župa v Chicagu, ki tvori jedro nove zveze, je priredila 4. avgusta svoj župni zlet, ki je prav dobro izpadel. Na zletu so bile tudi tekme, ki se jih je udeležilo okrog 30 tekmovalcev in 20 tekmovalki. Člani so tekmovali v desetboju, članice pa v šestboju, ki je obsegal poleg orodne tekme tudi nekaj panog iz lahke atletike in proste vaje. Iz dosedanjih poročil ni razvidno, da bi se onih nekoliko slovenskih sokolskih društev, ki obstoje v Združenih državah, želivneje udeleževalo zveznega dela, zato želimo, da bi tudi ta društva doprinesla vse, da se Sokolstvo vse bolj kakor dosedaj razširi med rojaki onkraj morja.

Radio

Torek, 12. septembra.

LJUBLJANA 12-15: Plošče. — 12-45: Dnevne vesti. — 18: Čas, plošče, borza. — 19: Radio - orkester. — 20: Resnica in zmo-ta o duhovih. — 20-30: Franciska simfonija v B-duru na ploščah. — 21-15: Šlagerje poje gdč. Zihnerlova. — 22: Čas, poročila, radio-orkester.

Sreda, 13. septembra.

LJUBLJANA 12-15: Plošče. — 12-45: Dnevne vesti. — 18: Čas, plošče, borza. — 19: Otroški kotiček. — 19-30: Plošče. — 20: Literarna ura: Gledališki zapiski (Ciril Debevec). — 20-30: Solistični koncert go-Zlate Gjunjenac - Gavella. — 21-15: Oktet »Ljubljanskega Zvonca«. — 22: Čas, poročila, radio - jazz.

BEOGRAD 16: Orkester. — 20: Zidovske pesmi. — 20-30: Prenos koncerta iz Ljubljane. — 22-30: Plesna glasba. — ZAGREB 12-30: Plošče. — 20-30: Prenos iz Ljubljane. — PRAGA 19-35: Plesna glasba. — 20-30: Program iz Brna. — BRNO 10-35: Plesna glasba iz Morav. Ostrave. — 20-30: Mešan program. — VARSAVA 18-05: Komorna glasba. — 19-30: Prenos v Dunaju. — 21: Orkestralni koncert. — 22-40: Ples. — DUNAJ 12: Lahka glasba. — 17-15: Sodobni avstrijski skladatelji. — 19-30: Slavnostna akademija Poljske. — 20: Brucknerjeva masa v C-molu. — 21-45: Valčki in balet. — 22-50: Plošče. — BERLIN 20-05: Narodne pesmi. — Godba za ples. — KONIGSBERG 20-10: Plesni večer. — 22-30: Operni orkester. — MÜHLACKER 20-05: Večer lahke glasbe. — 23: Nočni koncert iz Monakovega. — BUDIMPESTA 17-30: Klavirski koncert. — 18-45: Lahka godba. — 20: Wagnerjev večer. — 21-45: Lahka glasba. — RIM 17-15: Orkester. — 20-45: Večer lahke glasbe.

Narodno zdravje in naši lekarnarji

Kongres Zveze lekarniških sodruđnikov se je zavzel za uvedbo obveznega ljudskega zavarovanja za primere boleznj

Beograd, 11. septembra

V Domu Rdečega križa v Beogradu se je vršil v soboto in nedeljo XII. redni kongres Zveze lekarniških sodruđnikov. Ta zveza je bila ustanovljena že l. 1921. in je takoj izvedla organizacijo po vsej državi Zveza se že od svojega obstoja ne zavzema samo za stanovske zadeve svojega članstva, temveč tudi za mnoga vprašanja v pogledu narodnega zdravja. Tako zahteva uvedbo svobodnih lekarn, da bi ljudstvo lažje prišlo do zdravilnih sredstev. Lekarne bi morale biti pod strogim državnim nadzorstvom in država naj bi jih tudi podpirala v največji meri, da bi lahko služile narodnemu zdravju ter med našim narodom popolnoma izpodrinile maščavo in vražarstvo.

Na kongresu pa je bila tokrat zaradi razmer posvečena velika pozornost tudi vprašanju zaposlitve lekarnarjev in izobrazbi lekarniškega naraščaja. Došlo je namreč do hiperprodukcije farmaceutov in do zaposlovanja nekvalificiranih moči v nekaterih lekarnah. Nekvalificirano lekarniško osebje tvori veliko nevarnost za narodno zdravje. O reformi studij farmaceutov je posbna anketa lekarniških sodruđnikov že letos v avgustu predložila svoje predloge, ki se bodo že letos izvajali na zagrebški univerzi. Po teh predlogih se uklenoleta predstjudijska praksa v lekarni in vstopi lekarniški naraščaj takoj po maturi na univerzo, kjer traja studij polna štiri leta, konča pa se s pridobljenim naslovom diplomiranega farmacevta. Po

dveletni praksi v apoteki in po državnem strokovnem izpitu se doseže naslov diplomiranega lekarnarja. Naslov »magister pharmaciae« naj se odpravi in žele člani lekarniškega poklica uvedbo oblatnega doktorata farmacije, da bi bili farmacevti tako popolnoma izenačeni z drugimi akademskimi poklici.

Nadalje se je kongres bavil s pokojninskim zavarovanjem lekarniških sodruđnikov. Za najboljšo rešitev tega vprašanja smatra zavarovanje pri Pokojninskem zavodu za nameneštvo v Ljubljani. V zvezi z vprašanjem zavarovanja pa so se obravnavale tudi ureditve plač in razdelitve delovnega časa kvalificiranih nameštencev v lekarnah. Od l. 1929. ima zveza tudi svojo hranilno in kreditno zadrugo, ki uspešno posluje in ki ima tudi svoj poseben fond za primere brezposelnosti in smrti svojih članov.

Značilno je, da so farmacevti na svojem kongresu z velikim navdušenjem pozdravili znani predlog dr. Schlesingerja in dr. Slajmerja iz Zagreba o uvedbi obveznega ljudskega zavarovanja za primere boleznj. Kakor vidijo zdravniki v izvedbi takega zavarovanja edino možnost za zaposlitve vseh zdravnikov, tako in mogoče še bolj se s tem tud. farmaceutom nudi boljša bodočnost z varno eksistenco, ker bi izvedba takega zavarovanja zahtevala ureditve novih lekov. Samo dobro razvita socialna medicina lahko zajamči obstoj in napredek zdravniškemu in lekarniškemu stanu.

Iz življenja na deželi

Iz škofje Loke

El— Pogreb Apolonije Delsingerjeve. V nedeljo popoldne je izkazalo mesto poslednjo čast odlični slovenski ženi in plemeniti materi, posestnici in trgovki ge. Apoloniji Delsingerjevi. Zemске ostanke pokojnice so prenesli iz Sokolskega doma na dom njenega sina Josipa, odkoder se je razvil točno ob 16. god žalni sprevod. Na križem je nosila mladina celo vrsto venčev, šopkov in krasnega cvetja. Za duhovščino z župnikom g. Podbevškom in oo. kapucini so nesli krsto, nakar se je izvrstilo sorodstvo ter nepregledna vrsta prijateljev, znancev in častilcev, ki so pripeli v škofjo Loko iz raznih krajev Gorenske in tudi iz Ljubljane. Častno je bilo zastopano sokolsko članstvo s starostro br. Dolencem, nadalje Okrajna hranilnica in posojilnica, predstavniki raznih korporacij in oblasti ter ostalo meščanstvo. Po molitvah za umrle je sprejela zemlja telesne ostanke žene, ki ostane nam vsem v trajnem spominu.

El— Hud karambol v Selchu, na ostrem ovinku sta trčila avto industrijca Joška Vebra iz škofje Loke in vozilo veleposelnika Gustava Egra iz Zeleznikov. Karambol je bil zelo hud in je zlasti Vebrov avto utrpel po vsem sprednjem delu znatne poškodbe, da so ga morali v vprego zvečati s ceste v popravilo; manjše poškodbe pa je odnesel tudi voz g. Egra, ki se mu je med drugim zdrobila zaščitna šipa. Škoda je neznamenita. Bila pa je vsa sreča v tem, da od vseh ni nihče poškodovan.

Iz Trbovelj

t— Občinske volitve. Krajevna organizacija vsedržavne JNS se je začela pripravljati na občinske volitve, zavedajoč se velike važnosti teh volitev za vse trboveljsko prebivalstvo. Novi občinski odbor čaka težko delo. Zaradi razvnanh gospodarskih prilik so prišle tudi občinske finance v zelo težaven položaj. Zaradi premogovne krize so padli davki, ki jih plačuje TPD

in je občinski obračun vržen z ravnotežja. Ostali gospodarski krogi ječe pod težo davkov. Dohodki občine se bodo zaradi tega znatno znižali in vendar bo morala občina tudi v bodoče reševati težke socialne naloge, ki postajajo z bližajočo se zimo vedno bolj pereče. Vse te težke naloge bo moral reševati novi občinski odbor. Reševati jih bo pa mogel le, ako bo užival z upanje na merodajnih mestih. Zato hoče stranka združiti na svoji listi najboljše ljudi, ki bodo uživali zaupanje tako volilcev kakor merodajnih činiteljev in ki jim bo sveta nacionalna, gospodarska in socialna pravičnost vsaga prebivalstva. S takimi načeli bo šla stranka mirno v volilni boj z zavestjo, da jo bodo podpirali vsi pozitivni elementi brez razlike stanu.

t— Krajevni odbor JNS ima važno sejo v petek 15. t. m. ob 18. v mali dvorani Sokolskega doma.

Iz Kranja

t— Sokolski pevski zbor ima danes točno ob pol 17. uri v osnovni šoli vajo za nagrobnico br. Frana Tavzesa. — Od-bor.

Pozor!

Odda se lepo veliko SKLADIŠČE

ugodno za vsako blago, ker se nahaja blizu kolodvora. Primer-no pa tudi za vsako večjo delavnico. Cena zelo solidna, eventualno tudi s hranilno knjižico, po dogovoru. Naslov v oglas. odd.

10129

Citajte tedensko revijo "ŽIVI IZ SVETA"

ZAHVALA

Vsem, ki so našo nepozabno, zlato mamico spremlili na njeni zadnji poti, jo obsuli s cvetjem, naša najiskrenejša zahvala. Prav posebno zahvalo pa izrekamo pevcem za v srce segajoče žalostinke, družini živih, gospe Kozjak in gospe Seidl za izkazano pomoč v boleznj in smrti, dalje sostanovalcem za poklonjeno cvetje. Še enkrat vsem zahvala za vse.

Ljubljana, dne 11. septembra 1933.

Rodbinj:

Bernik - Artač.

10127

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, gospa

Čerče Franciška

zasebnica

v nedeljo, dne 10. 9. 1933, ob 21. uri po dolgotrajni, mučni boleznj, v 64. letu svoje dobe mirno v Gospodi zaspała.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v torek, dne 12. 9. 1933, ob 16.30 uri iz mrtvašnice v Studencih na pokopališče v Studencih.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 13. 9. 1933 ob 7. uri v župni cerkvi pri sv. Magdaleni.

Prosimo tihega sožalja. 10131

Maribor, dne 11. septembra 1933.

VINKO ČERČE, soprog; OLGA ČERČE, hčerka; PINO, ROMAN, FRANJO ČERČE, sinovi, in vsi ostali sorodniki.

Ves elektromaterijal

kakor lestence, namizne svetiljke, žarnice, likalnice, kuhalne plošče, električne stroje za striženje las, mašzne aparate kupite najceneje pri

CIV. ING. M. A. ŠTEBI

zastopstvo škodovih tovarn

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 4

v pasazi palače Viktorija

Opozorjamo Vas posebno na našo veliko zalogo elektromotorjev in avtomatičnih sesaljk, katere prodajamo tudi na hranilne knjižice. 10137

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Cene malim oglašom

Zemlje in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za tifo ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame«, »Auto-motors«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Stanovalništvo«, »Stroj«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Lese« ter pod rubriko »Trgovski potnik« in »Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzke, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzke ali službe, plača za

Mali oglasi
Za odgovor 3 Din u znakmah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračunava enkratna pristojbina Din 5.— za tifo ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tifo ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostroma jih je vpsolati v pisnu obnem s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potniškega plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tifo 3 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (5)

Zastopnika

za papirko, z visoko provizijo, ki pomeni po Prek murju in tamonji okoli, sprejema Rosenberg Ilja, ekport papirke, Martonoš, Dan, banovina. 35391-5

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsake besede 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (4)

Diplom. učiteljica

angleščine in nemščine — sprejema učence. Pouk po samem ali v tečajih. Prijave od 11.—14. in od 18.—20. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 27342-4

Pia Menardi

diplomirana učiteljica klavirja, sprejema učence. — Prijave dnevo od 11. do 14. in od 18.—20. Trubarjeva ulica 2/1 (pri mestni sv. Jakobu). 26541-4

Irgovski tečaj

pr. Irakovcem odjem za vrodu v Ljubljani. Praška ulica 8/II. Vpisovna sje dnevo med 9. in 12. ter 15. in 18. oct. 26390-4

Gosli poučje

bivši učitelj konservatorija. Studenčeva ul. 9/1 25771-4

Profesor glasbe

poučuje klavir. Informacije učiteljica Baft. Selenburgova ulica. 25771-4

Francoščino

in klavir poučuje učiteljica, diplomirana v Parizu. A. Potonik, Wolfova ul. 10/III. Prijave dnevo med 10. in 5. oct. 35295-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (1)

Sirarja

samostojnega v izdelavi »Ementalerja«, sprejema takoj mlekarne I. Horvatič, Zagreb, Dica 69. 353073-3

2 šivilji, pomočnica

in pomočnica v šiviljni delavnici. Aleksandrova ul. 5. Ena mora biti provizivna v izdelavi prevlečnih in koturnov, ena pa v izdelovanju oblač. Sprejemam po tedi. 35302-1

Gospodična

stara 25—35 let, vsajena gospodinja, dobi takoj službo pri kovarnem mojstru — vdovu z 1 otrokom, v Savinjski dolini. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Obrt«. 35314-1

Služkinjo

za gospodinjstvo dobi in dobi 2 otroci, stara 30 let, počeno in prikupevno znanostjo, iščem k delavski družini. Sporazumno event. šentev. — Pismene poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Priprave«. 35324-1

Brivskega pomočnika

ki dobro strice in brije, dobi službo pri kovačnem mojstru. Prijave takoj M. Nadež, št. brivski salon, Cerkovec 35297-1

Izurno pletilo

sprejema takoj Parzer, Trnovski pristan št. 14. 35351-1

G. Th. Reiman:

Mesar

vešč vseh del, sprejemam v lepoga vodenja, ki ima 40 do 50.000 Din, dobi 25 par mezarje z ledonico, gostilno in potrebnim posojem, na deteli brez konkurence. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobe«. 35293-1

2 prevzemalci

bedne vnanosti, srednjih let, pošteni in vestni — sprejemam v provizivno lokal v Ljubljani. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Vrednote«. 35339-2

Blagajničarka

dobi službo v obratu v Ljubljani, za prvo mesec, v mesu odplačevalni in obrestim po 15.000 Din v gotovini. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35339-1

Absolviranega filozofa

iščemo za nadzorstvo in pomoč pri učenju. Poudarje na področju »Jutra« v Mariboru pod »Filozof«. 35384-1

Krojaški mojster

izdelovalec boljših moške konfekcije, dobi delo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35365-1

Poslovodino

sprejemam takoj za podružnico Kavčice z mošna ima prednost. Leo Rataj, Sv. Lenart v Slov. Goricah. 35388-1

Perfektno kuharico

ki bi opravljala tudi posstranska dela, kakor dela na vrstu itd., sprejemam takoj k večji trgovski obitelji. Prednost imajo kuharice od 35 do 40 let. — Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Kuharice«. 35392-1

Dimnikar, pomočnika

sprejemam takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35394-1

Bojše gospodično

iščem za v garderobo. — Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Potrebni do 3000 Din«. 35390-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (2)

Sobarica

ki razpolaga z večletnimi spretnostmi, išče službo v hotelu. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Znanje nemščine«. 35392-2

Dobrim ljudem

ki bi, v usmiljenju do revne, pridne in dobre deklice, ki je vajena delovati stroko, vzeli tako k sebi, pripravim letno deklico, ki je dovršila 8 razredov osnovne šole. Izročila bi se tudi rada trgovini ali kaj primernega, le da bi se jo skromno oblačilo in prebrano. Oni, ki bi jo hoteli sprejeti, ali se javijo po »Pridna sirotca« na oglašnem oddelku »Jutra«. 35399-2

1000 Din dobi takoj

stari, ki mi prekriži stalno službo hišnika, steno, uobnega čuvaja ali kaj drugega, za takoj ali s 1. oktobrom. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35310-2

Milajša vdova

poštena in delavna, vaje na vsob del in kuhanja, išče službo za takoj. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Vestnost«. 35315-2

Šivilja

dobro tnačena, gre šivat na dom — v mestu ali na deželo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35312-2

Postrežnica

erednjih let, išče zaposlitev. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35397-2

Stanovanjsko vilo

veleko rentabilno, komfortno s trisobni stanovanji, deot misut od glavne centra prodam. Posredovalci takoj. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobere« Ljubljana 475.000.— 35346-20

Prodaj

Opisni trg. značja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tifo 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (6)

Dekle

pridno in počeno, stara 16 let, išče kakršnokoli zaposlitev — tudi k otrokom. Zna štipkati. Marija Petrel, Ziri 23, Drazka banovina. 35294-2

Mesarski pomočnik

išče službo. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35349-2

Abs. trg. akademije

večja knjigovodstva, kore spundence, slov. in hrvatske stenografija ter dobra računalnica, išče namestništvo. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35391-2

Vzgojiteljica

z osemletno prakso, izpešana otroška vrtnarica — večja nemščina in slov. jezika, z znanjem vsega šivanja in ročnih del, ljubiteljska otrok, želi mesec k otrokom, v Mariboru, v Ljubljani, ali tudi na deželi. — Cenj. poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Ljubiteljska otrok«. 35393-2

Kupim

Oglasi trg. značja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tifo 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (7)

Otroški vozček

moderen, globok, rajben, dober obranjen, kupim. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Otroški vozček«. 35311-7

Elektr. kuhariko

na dve plošči, kupi Jančič, Aleksandrova cesta št. 12. 35326-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (16)

Hranilne knjžice

kupuje, prodaje, tibarirate posojila najkulant neje ori: Posojilo savod 1. d. Zagreb, Praška ul. št. 6/II. Za odgovor pošljite znakko za 8 Din. 35310-2

Iščem posojilo

proti vknjžbi na prvo mesto in 10% obresti. Poudarje z navodno veste predam na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Hipoteka«. 35300-16

Hranilne knjžice

kupuje in prodaja M. Jankole, komand. družba, Ljubljana Aleksandrova c. 4/II (palača »Viktorija«). Telefon 3063. 26291-16

6% obresti

Dvigajte pisano. 35329-16

Knjižico

Kmetike ali ljudske posojilnice kupim. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Najvišji plačnik«. 35313-16

Naš bančni oddelek

kupuje in prodaja hranilne knjžice Strogno solidno posojevanje — Naš zastopnik: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 35390-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (20)

Hišo — posestva

od 30.000 Din dalje — ter gostilne in graščine prodaja Posredovalnica Maribor — Frančiškanska ulica št. 35398-20

Stanovanjsko vilo

veleko rentabilno, komfortno s trisobni stanovanji, deot misut od glavne centra prodam. Posredovalci takoj. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobere« Ljubljana 475.000.— 35346-20

Prodaj

Opisni trg. značja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tifo 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo pa 3 Din. (6)

Telefonski aparat

dobro obranjen, uporaben za večjo hišo ali tovarno, poceni prodaja Bojan Ogojelec, Skofljica. 35332-6

Steklenice

cca 60 gr vsebine, oglate, večja količina naprodaj po zelo ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35348-6

Zephir peč

priporočljivo za pisarno, po ugodni ceni prodaja »Ekonom«, Koldovska 7 35376-6

Živino

Baška, deblu dobaršam avkali količin. Samo prva kupel neke se zove Elie Majerovič, Frančiškanska ulica št. 10/1. 35389-6

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (10)

Limuzino

dobro ohranjen 5—sedesdiš avto privatno za avtomobil, kupim s hrenilno knjžico. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35392-10

Rabljeno pnevmatiko

event. a kolezi ugodno prodamo. A. Gorec, d. z. o. z. v. palači Ljubljanske kreditne banke. 35326-10

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (26)

Vsakovrstno zlato

vsaj po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 35394-10

Prebrana

Kdor nudi prebrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prebrano pa za dajanje naslova ali za tifo 3 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Fantka

osem mesecev starega, oddam za svojega. — Rosa Adam, Hranje št. 73, pošta Limbuš. 35386-14

Lokal

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (19)

Lokal s skladiščem

nasproti Krievniški cerkve oddam. Pismene ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »1. november«. 35180-19

Lokal

na prometnem kraju oddam v Kranju. Glavni trg št. 102. 35390-19

Lokal

na vogalu Kerkovega trga in Kopitarjeve ulice takoj odda v najem »Slovenska banka«, Kerkov trg št. 10 35290-19

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (38)

Mleto papriko

glenbrano z drž pombo dobiše najceneje takojd no le pri posvajalen in predelovalen Belanov P. P. v Martonoš. Zastite vaje ponudbe z vpsoleno. 35371-38

Dijaste sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo 3 Din. (22)

Učiteljska družina

eprejme dijake v vso okrbno. — Pomoč pri učenju, center, nika cema. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 35339-22

Dijake

sprejme učiteljska družina Stroj nadzorstva, pomoč pri učenju, center, nika cema. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35338-23

Profesor

sprejme v veliko in značno sobo dva dijaka (in) po zmerani ceni na hrano in stanovanje. — Pomoč pri učenju na razpolago. K. p. celnice, klavir. Sr. Petra cesta 27/1. 35381-22

Dijaka (injo)

(nizjeleca) v fino nekrobo v vzornim nadzorstvom sprejme v komfortno stanovanje s klavirjem nekrobo rodbina poleg drameške gledališke Pomoč pri študiju Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35377-22

Dijake

sprejemam za 100 Din mesečno v vso nekrobo. — Letalom oddam tudi 35373-22

Dijaka

nižjeleca, išče boljša družina k sinu četrtolcu v značno sobo. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35370-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo pa 5 Din. (21)

Dvosob. stanovanje

»Kuhinja solinca v pod pritliko vilo, v centru mesta oddam takoj. Vprašati v Kofarjevi ulici št. 18 II. nadst. 35365-21

Trisob. stanovanje

v II. nadstropju, v Sionškovi ulici takoj oddam. Pojasnila daje A. Vodnik, pri glavnem kolidorju v Ljubljani. 24656-21

Opremljeno stanovanje

v prijetnem kraju v lastni hiši oddam zelo ugodno nad 40 let stari vdovi Z. majhno pokojnico ima prednost in tudi lahko pristopno skupno gospodinjstvo z boljšim obrtnikom. — Dopise na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobe«. 35366-21

Dve stanovanji

eno in dve sobno oddam v Zg. Šiški št. 172. 35323-21

Dvosob. stanovanje

z vsemi pritlikami oddam z novembrom na Glinčah, cesta VI št. 4. 35394-21

Fnosob. stanovanje

oddam takoj ali s 1. oktobrom. Naslov: E. Peseelj, Moste, Pokopališka 2. 35391-21

Štrisosob. stanovanje

pritlikami, s pritlikami, na Gosposvetki; cesti poleg kavarnice »Evropa« oddam — event. tudi v prijetni hiši. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Lepi prostorie«. 35327-21

Stanovanje

obstoječa in 3 sob, kopalinice in vrta, na Mirju oddam s 1. novembrom ali če neje. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobe«. 35363-21

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo 3 Din. (21-a)

Stanovanje

eno ali dve sobne s 2 ali 3 sobni: par otrok — kuhinje mogče v mestu. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobe«. V. — Srednje. 35369-21/a

Dvosob. stanovanje

išče stranka 3 odraslih oseb. Poudarje na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sobe«. 35392-21/a

Opremljeno sobo

z eno, event. tudi v dvema posteljama, veliko, čisto, mirno in značno, s posebnim vzhodom, električno in parketom, v neposredni bližini Zvezde, drame in univerze, oddam s 1. oktobrom esmo stalnemu boljšemu gospodu. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35384-23

Sobo

strogno opremljeno, z vzhodom s stopnic, z eno ali dvema posteljama oddam v vili pod Rožnikom. V črna pot št. 14. Telefon. 35384-23

Na stanovanje

sprejemam 1 ali 2 gospodinj. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 35350-23

Sobo

lepo opremljeno, v mirni enodružinski vili, s posebnim vzhodom, za 300 Din takoj oddam v Prulah — Sredina 5. 35358-23

Stanovanje

2 sob, kabineta in pritliko oddam v Korykovi ulici